kuifje

N° 22 — 38e jaargang
Weekblad

25F NEDERLAND f1.85

VASCO
DE BYZANTIJNSE
GALAPAGOS
EEN ARCHIPEL BUITEN DE TIJD

Een schoolboek met en over strips...

STRIPWERK

«Over plaatjes kijken, over hoe je van helden boeven maakt, over hoe mensen strips maken... 112 bladzijden mogelijkheden om met strips te werken in de Nederlandse les».
Zo stond STRIPWERK aangekondigd in de persmededeling die zich tussen onze dagelijkse post genesteld had. Nu interesseert het ons, eerlijk gezegd, al een tijdje geen barst meer «hoe mensen strips maken». Dat heeft te maken met de, bij benadering 871, naslagwerken over dit onderwerp die reeds op de markt zijn, en waarvoor als algemene regel geldt dat de hoeveelheid nuttige en/of interessante informatie die je erin terugvindt omgekeerd evenredig is met de kostprijs.
Maar «112 bladzijden mogelijkheden om met strips te werken in de Nederlandse les», dàt leek ons wel de moeite. Wij dus een exemplaar van STRIPWERK afgebedeld van Uitgeverij Muusses (Postbus 13, 1440 AA Purmerend). «Vanaf nù is STRIPWERK er...»
De eerste indruk, na een vluchtig doorbladeren, is «leuk maar rommelig». Dat blijkt achteraf best mee te vallen want, al is de presentatie en de lay-out soms wat onoverzichtelijk, het geheel is toch wel goed in mekaar geknutseld. Het boek is een aaneenschakeling van prettige, leuk bedachte, originele leerspelletjes. Er wordt voortdurend een beroep gedaan op, in de eerste plaats, DE FANTASIE van de lezer. (Of moeten we «leerling» zeggen?) STRIPWERK leert je niet hoeveel 2 plus 2 is, of in welk jaar Piet Hein de Zilvervloot veroverde. Het leert je wel heel wat andere dingen die ons een stuk nuttiger en interessanter lijken. Door de aard van het gebruikte didaktisch materiaal, de strip, ligt de klemtoon vooral op het ontwikkelen van het observatievermogen, het onderscheidingsvermogen, het verwoorden van het geziene; over symboliek, kleur en licht. Enkele titels uit het boek geven je een idee van wat je te wachten staat. «Een stripverhaal om naar te luisteren» (een verhaal verzinnen rond een aantal strippaginas), «Kikkers in de nacht» (over gezichtshoek, beeldkader, licht en kleur), «Opstand der auto's» (een verslag schrijven over de gebeurtenissen in een stripverhaal), «Waar gesnurkt wordt vallen spaanders» (over beeldtekens en symbolen). Je krijgt ook een verknipte strip van 2 paginas te rekonstrueren (helemaal niet zo eenvoudig als het lijkt) en verder kan je je lol niet op met «Ganzeballon», een gezelschapsspel voor 2 tot 4 personen. Over de hoofdstukken «Hoe een strip gemaakt wordt», «Een stripscenario schrijven» en «Een strip zelf maken» willen we het liever niet hebben wegens zie inleiding.
Wat nu, als besluit, te denken over de strip als onderdeel van een didaktisch proces. Moeten we het eens zijn met de ayatollah van Peter de Smet, die stelt dat «het geheim van de strip bestaat uit de witte ruimte tussen de plaatjes en een goed funktionerende puntenslijper, alsmede het intensief kauwen van de bammetjes»? Zeker niet. Een strip is veel meer dan dat. Heeft een strip dan speciale eigenschappen die hem onmisbaar maken in een leerproces? Evenmin. We moeten de strip ook niet meer verdiensten toeschrijven dan hij heeft.

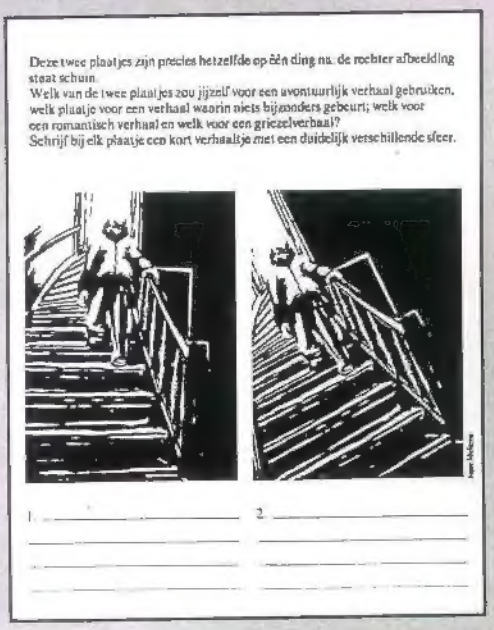
Deze twee plaatjes zijn precies hetzelfde op één ding na, de rechter afbeelding staat schuin.
Welk van de twee plaatjes zou jijzelf voor een avonturlijk verhaal gebruiken, welk plaatje voor een verhaal waarin niets bijzonders gebeurt; welk voor een romantisch verhaal en welk voor een griezelverhaal?
Schrijf bij elk plaatje een kort verhaaltje met een duidelijk verschillende sfeer.

1. _____ 2. _____

Maar STRIPWERK duwt ons met de neus op twee feiten. Ten eerste: dat een gedeelte van de schoolse opleiding, met name alles wat met de fantasie en met de visuele observatie te maken heeft, schromelijk verwaarloosd wordt. Ten tweede: dat de strip één van de meest geschikte didaktische hulpmiddelen is om die leemte op te vullen. De samenstellers van STRIPWERK hebben met grote stijl de meest voor de hand liggende val ontweken. Ze hebben NIET geprobeerd kinderen te leren rekenen door middel van strips. Rekenen leer je inderdaad nog altijd het beste met een telraam. Ze hebben WEL geprobeerd de specifieke eigenschappen van een eigentijds medium op een verantwoorde wijze in te passen in het leerproces. En daar zijn ze met grote onderscheiding in geslaagd.

Het plaatje hieronder is een 'veraf'plaatje. Teken zelf een 'ertussenin'plaatje en een 'dichtbij'plaatje.

totaal ('veraf') | medium ('ertussenin') | close-up ('dichtbij')

STRIPWERK, uitgeverij Muusses
Versie met slappe kaft, met lerarentoelichting: fl. 9,50 (± 175 BF)
Versie met harde kaft: fl. 17,50 (± 325 BF)

VASCO DE BYZANTIJNSE

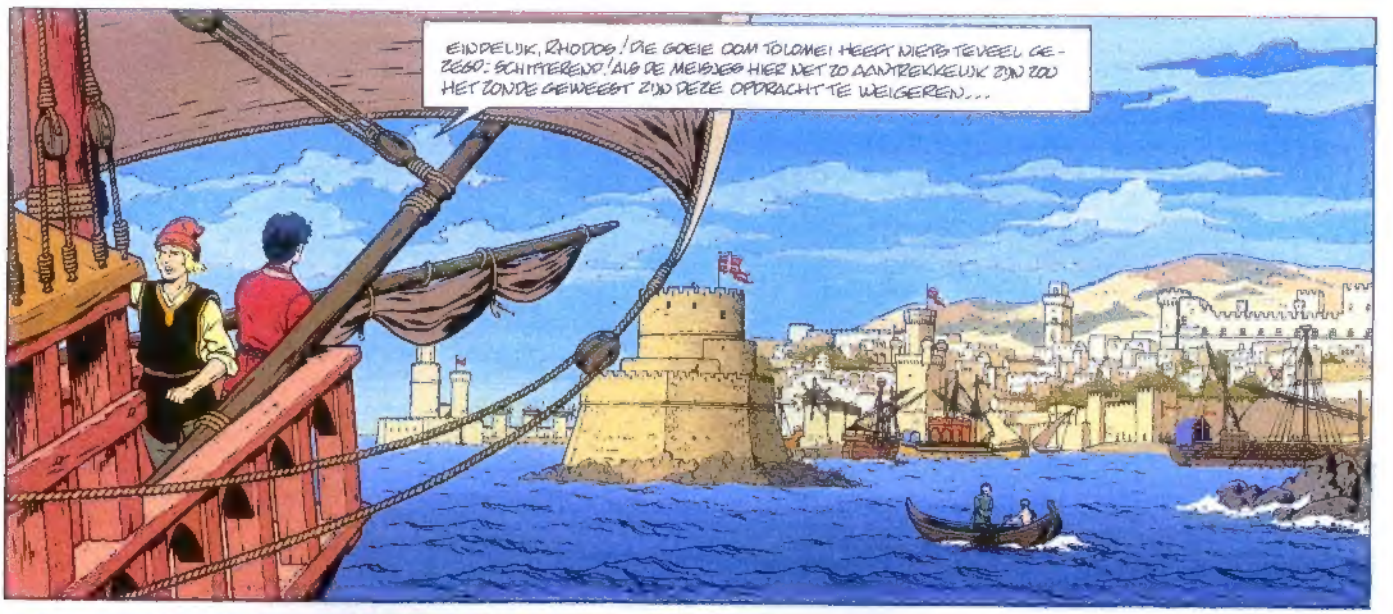

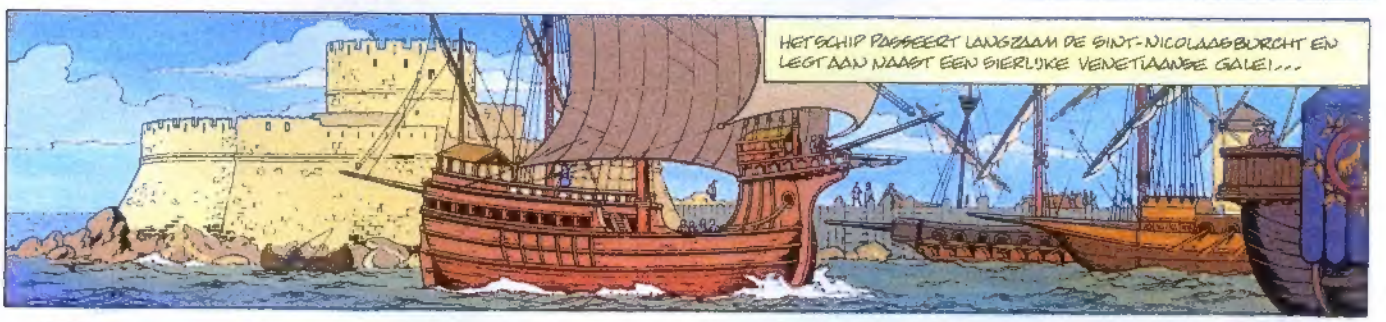

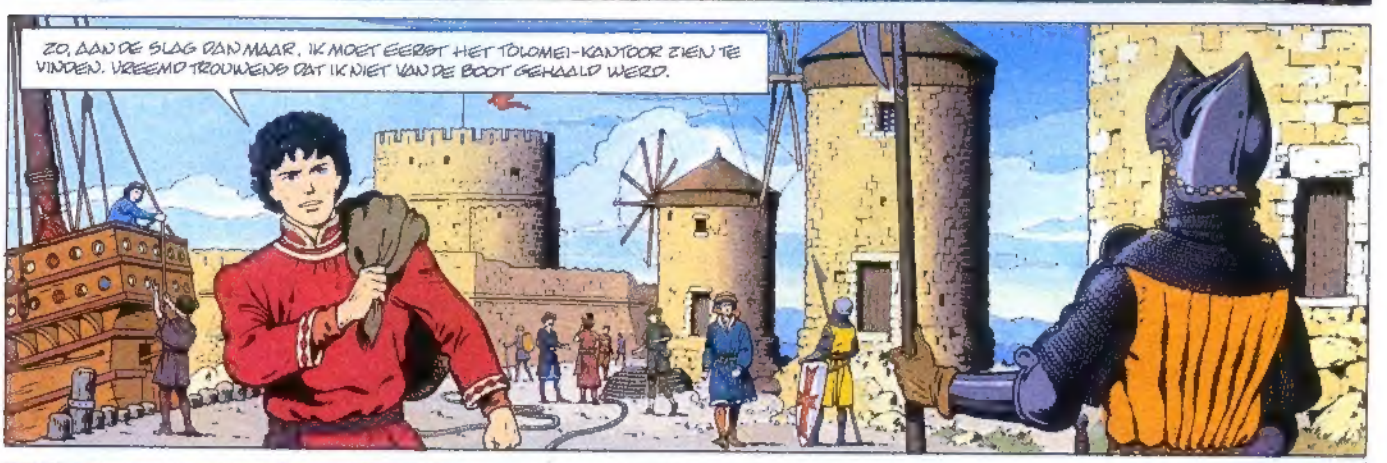

SLA OM

VASCO

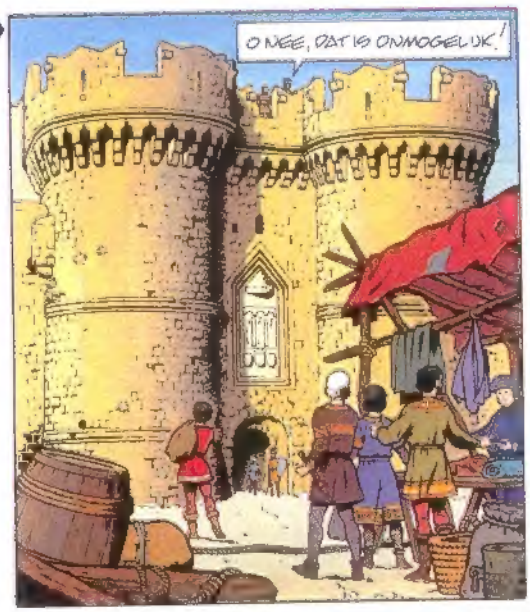
O NEE, DAT IS ONMOGELIJK!

BIJ SINT JORIS, VASCO! IK LIEP HEM BIJNA RECHT IN DE ARMEN! HOOGSTE TIJD OM HET EILAND TE VERLATEN!
GEEN PROBLEEM, HET SCHIP KAN OPGETUIGD WORDEN.

DE STAKKER! IK VOORSPEL HEM EEN LEUKE VERRASSING!

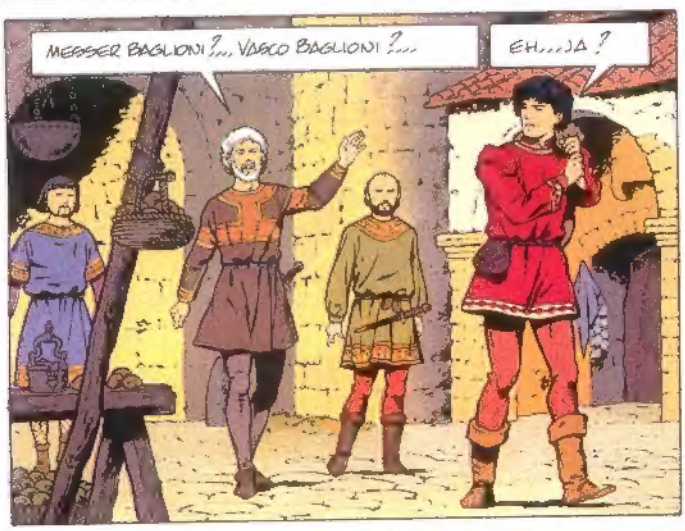
MEESTER BAGLIONI?... VASCO BAGLIONI?...
EH... JA?

WIJ ZIJN VAN DE FIRMA TOLOMEI. NEEMT U ONS ONZE LATE KOMST NIET KWALIJK, MAAR WE HEBBEN PAS ZOËVEN VAN UW AANKOMST VERNOMEN.

ALLE DUIVELS, IK HERKEN DIE KERELS! DIE ARME VASCO IS IN SLECHTE HANDEN GEVALLEN! LATEN WE EVEN WACHTEN...

RHODOS IS EEN PRACHTIGE STAD... U MAG U GELUKKIG PRIJZEN IN ZO'N PARADIJS TE WONEN...
ZO IS HET! MAAR KOMT U MEE, ER ZIJN VEEL SCHILDERACHTIGE STEEGJES IN DEZE WIJK...

U WILT ME TOCH NIET ZEGGEN DAT MIJN OOM ZIJN ZAAK HEEFT IN ZO'N VERLATEN BUURT? WE VERLATEN HET CENTRUM...

HEEL GOED GEZIEN, MEESTER. TOCH MOET IK U ADVISEREN ONS ZONDER MOEILIJKHEDEN TE VOLGEN... BEGREPEN?

EN ALS IK WEIGER?
WE HEBBEN U HET LIEFSTE LEVEND, MAAR UW DOOD ZOU ONZE PLANNEN MAAR WEINIG WIJZIGEN... VOORUIT!

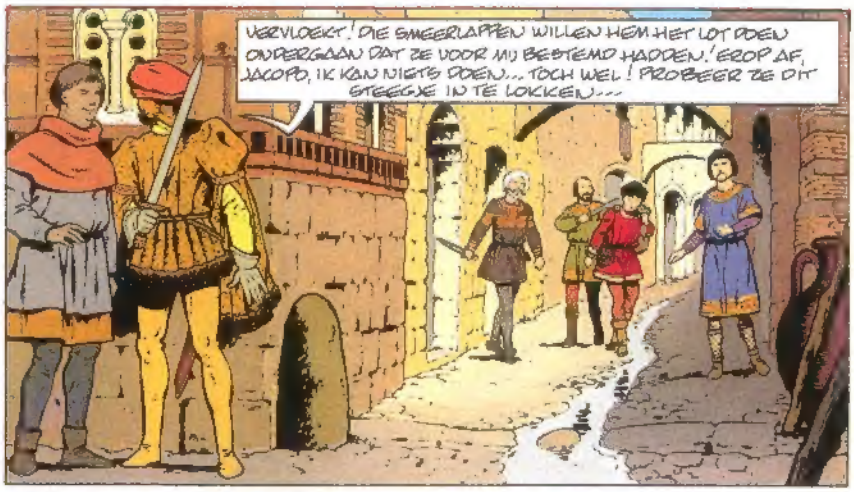
VERVLOEKT! DIE SMEERLAPPEN WILLEN HEM HET LOT DOEN ONDERGAAN DAT ZE VOOR MIJ BESTEMD HADDEN! EROP AF, JACOPO, IK KAN NIETS DOEN... TOCH WEL! PROBEER ZE DIT STEEGJE IN TE LOKKEN...

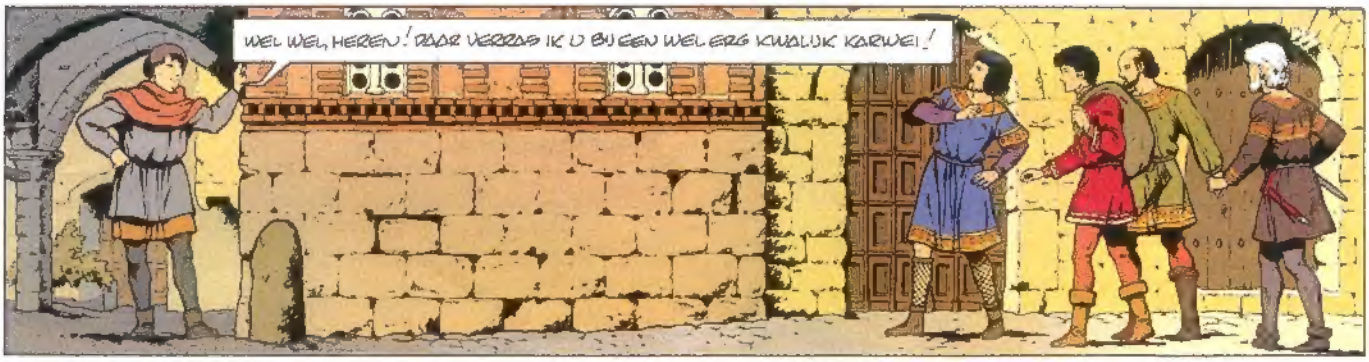
WEL WEL, HEREN! DAAR VERRAS IK U BIJ EEN WEL ERG KWAALIJK KARWEI!

VERONJIJN ZO SNEL MOGELIJK, OPSCHEPPER, OF JE MAG DE PUNT VAN MIJN DOLK PROEVEN ...
DAN MOETEN JULLIE ME EERST PAKKEN, LIEFJES...

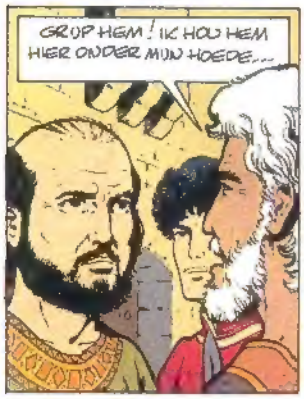
GRIJP HEM! IK HOU HEM HIER ONDER MIJN HOEDE...

WE HEBBEN HEM... HIJ IS BUITEN ADEM!

SLA OM

VASCO

BANG

ALLE DONDERS!?!...

IK WEET NIET AAN WIE DE VOORZIENIGHEID ZICH VERMOND HEEFT, MAAR MIJN VERBLIJF OP RHODOS BELOOFT OPWINDEND TE WORDEN. ZOU DEZE OVERVAL TE MAKEN HEBBEN MET MIJN ONDERZOEK OF ZOU HET TOEVAL ZIJN ?

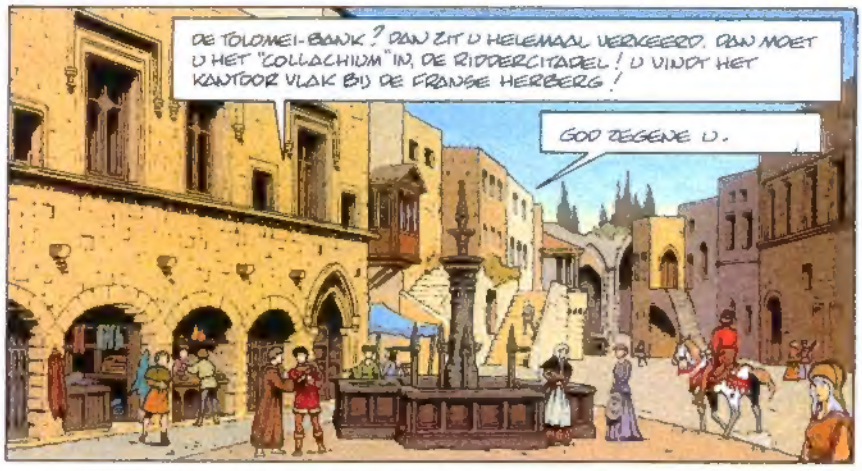
DE TOLOMEI-BANK ? DAN ZIT U HELEMAAL VERKEERD. DAN MOET U HET "COLLACHIUM" IN, DE RIDDERCITADEL ! U VINDT HET KANTOOR VLAK BIJ DE FRANSE HERBERG !
GOD ZEGENE U.

WAT EEN CONTRAST MET DIE VERLATEN STRATEN VAN DAARNET.

EN AL GAUW.
VASCO BAGLIONI, ZEGT U ? WIJ VERWACHTTEN U NIET !
HEBT U HET BERICHT VAN MEESTER TOLOMEI WAARIN HIJ U MIJN KOMST AANKONDIGT DAN NIET GEKREGEN, ALLE DONDERS ?

ZEKER, JONGEMAN, MAAR DE AANGEKONDIGDE BOODSCHAPPER IS VORIGE WEEK AL GEKOMEN !
?

MESSER FALIER, ALS DIT EEN GRAP IS, DAN MOET IK U ZEGGEN DAT IK NA EEN REIS VAN DRIE WEKEN WEINIG GEVOEL MEER VOOR DIT SOOR HUMOR HEB...
IK VERZEKER U: IK MEEN HET. EN IK MOET ZEGGEN DAT IK ER NIETS VAN BEGRIJP.

OP SINT JANSDAG KWAM ER EEN MAN DIE MIJ EEN GOED VERZEGELDE OPDRACHTBRIEF LIET ZIEN. KORT DAAR VOOR HAD IK DE BRIEF VAN MESSER TOLOMEI GEKREGEN, DUS DE KOMST VAN DE MAN VERBAASDE MIJ NIET.

EN WAT WILDE HIJ?
U WEET ONGETWIJFELD DAT DE BANKIERS OP RHODOS BIJNA ALLEMAAL VERDWENEN ZIJN, ONTVOERD DOOR GEHEIMZINNIGE OVERVALLERS...
DAT IS PRECIES DE REDEN VAN MIJN KOMST.

OOK DIE VAN HEM, NAAR HIJ BEWEERDE... DAARBIJ WORDEN ONZE GELDTRANSPORTEN VOORTDUREND OVERVALLEN. OM ONZE RESERVES IN VEILIGHEID TE BRENGEN ZOU HIJ ZE NAAR ITALIË VERVOEREN... KIJK, ONZE KUIZEN ZIJN LEEG...

EN DAT KWAM U NIET VERDACHT VOOR?
NEE.

WAAROM ZOU IK MIJ KEREN TEGEN DIE OPDRACHT, DIE IMMERS BEVESTIGD WERD DOOR HET AUTHENTIEKE ZEGEL? HET WAS ECHT HET FIRMÂZEGEL!
HET MOET BEDROG ZIJN. WIE KAN ZOIETS OP ZIJN GEWETEN HEBBEN?

WAAROM GAAT U NIET NAAR HET PALEIS? DAAR STAAN ALLE INKOMENDE EN VERTREKKENDE SCHEPEN MET HUN LADINGEN GEREGISTREERD. MISSCHIEN KUNT U DAAR INLICHTINGEN KRIJGEN..
GEEN SLECHT IDEE.
IK GA MEEGEN...

ALS IK DE BESTEMMING VAN HET SCHIP WEET KAN IK HET MISSCHIEN NOG LATEN AANHOUDEN...

HET PALEIS VAN DE GROOTMEESTER. IK REIK DAT JE DAAR GEMAKKELIJKER IN- OF UITKOMT!

SLA OM

VASCO

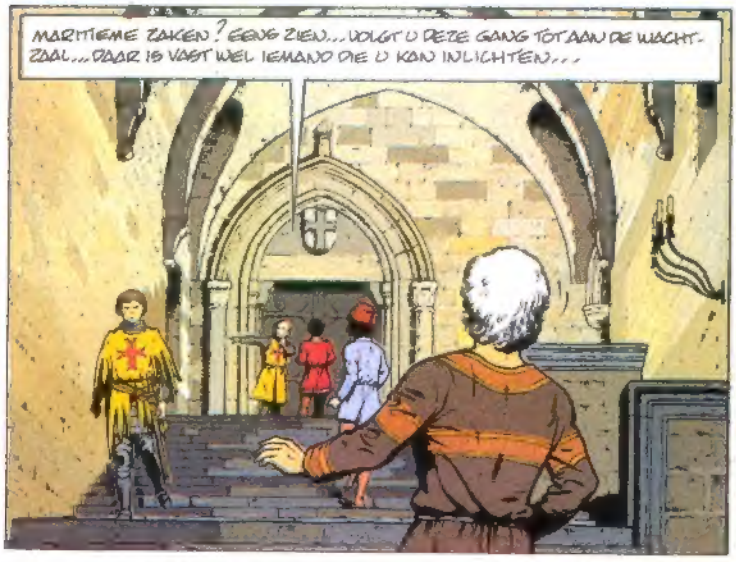

wordt vervolgd

Byzantium

Aardrijkskunde per lied

In een liedje uit de zestiger jager (of waren het zelfs de vijftiger jaren?) kon je horen dat Istanboel Constantinopel was... Misschien had de tekstschrijver er goed aan gedaan om er in zijn aardrijkskundelesje aan toe te voegen dat Constantinopel ook Byzantium was.
Byzantium, de Thracische stad aan de zuidoostpunt van de Propontides en de westelijke toegang tot de Bosporus (tegenwoordig Turks gebied), werd gesticht in 658 voor Christus door een zekere Byzas, een hoofdman der Megariërs. Vandaar de naam Byzantium. Eenvoudiger kan het niet...

De Byzantijnse stijl

'Byzantijns' noemt men de speciale stijl die de Grieken in Byzantium ontwikkelden. Die stijl kwam tot bloei na de overplaatsing van de hoofdstad van het Romeinse Rijk naar Byzantium. Op 11 mei 330 vestigde keizer Constantijn de nieuwe hoofdstad van het Rijk aan de oevers van de Bosporus.
Tot volledige ontwikkeling kwam de stijl pas later. Tussen de 6de en de 10de eeuw bouwden de Byzantijnse architekten opmerkelijke monumenten, die zich vooral onderscheidden door de vele koepeltjes die rond een centrale koepel geplaatst werden.

De mozaïeken

In diezelfde tijd vielen schilderkunst en beeldbouwkunst ten offer aan de woede van de 'beeldenstormers'. Daarna ontwikkelde zich een nieuwe artistieke techniek, het mozaïek. Het mozaïek op een gouden ondergrond verving al spoedig de schilderkunst in de versiering van paleizen en kerken. Er vormde zich een traditioneel type, waar de Byzantijnse kunstenaars zich aan hielden: Christus, de Maagd Maria en diverse heiligen als onbeweeglijke figuren strak afgebeeld, telkens op hetzelfde stramien. Ondanks de tekortkomingen zou die stijl de Middeleeuwse kunst sterk beïnvloeden. Kunstenaars verspreidden zich over Italië, Duitsland en Frankrijk. Nergens vindt men die stijl zuiverder terug dan in Venetië. Denk maar eens aan de basiliek van San Marco.

Schilderkunst voor de eeuwigheid

Mozaïek komt van 'musivum opus'. Dat wil zeggen: kunstwerk geïnspireerd door de Muzen. Het bestaat uit een veelkleurige samenstelling van kleine blokjes steen, marmer en glas, door de kunstenaar gerangschikt volgens een patroon. Ze worden bevestigd met cement. Zowel in Byzantium als in Venetië kende de architektonische mozaïekkunst twee vormen: vloermozaïek en wandmozaïek. Deze laatste was natuurlijk veel fijner van structuur. Deze 'schilderkunst voor de eeuwigheid' was al bekend in het oude Rome. Ze werd in ateliers op doeken ontworpen en vervolgens op de muren overgebracht.

Steuntje in de rug van Venetië

Militair gesproken stonden de Christelijke strijders van de 4de Kruistocht onder leiding van Bonifatius van Montferrat. Maar de echte leiders van de expeditie waren paus Innocentius III en de doge van Venetië, Dandolo. Deze laatste, een geslepen politikus, hield vooral de ekonomische voordelen van zijn republiek in de gaten. Voor ze naar de Oriënt vertrokken werden de Kruisvaarders gedwongen Venetiaanse schepen te huren, waarvoor Dandolo ze fors liet betalen. En betaling vooraf, graag! Voor ze naar Egypte of Palestina vertrokken gingen ze eerst even naar Byzantium om de keizer af te zetten. Dandolo had een zekere Alexis op het oog als nieuwe keizer, omdat dat voordelig zou zijn voor Venetië. In juli 1203 kreeg het Byzantijnse volk genoeg van die buitenlandse inmenging in hun zaken en kwam het in opstand. Kruisvaarders en Venetianen namen de stad in. Diskussie gesloten!

Het uitgeputte Byzantium

De 'Latijnse' overheersing van de Griekse Oriënt maakte het Byzantijnse Rijk tot wat men wel noemde 'een afgeleefd, verzwakt en ellendig lichaam met een enorm hoofd: Constantinopel'. De koopmansrepublieken, Genua en vooral Venetië, hadden de handel in het Nabije Oosten in handen. Een groot aantal van de kustplaatsen in dit deel van de Middellandse Zee behoorde toe aan Venetië en het symbool van de stad, de beroemde gevleugelde leeuw, sierde vele stadspoorten.

De drie vijanden

De tijd verstreek. Michael VIII Paleologos besteeg de Byzantijnse troon. Hij wilde de macht van zijn rijk herstellen. Daarvoor moest hij drie vijanden bestrijden: het pausdom (Rome) dat, om godsdienstige redenen, het grote Romeinse rijk wilde herstellen; de vorst der beide Siciliën, Karel van Anjou, broer van Lodewijk de Heilige die politieke rechten op Byzantium deed gelden, en tenslotte de grote ekonomische vijand: Venetië.
Om Venetië te verslaan trad Michael VIII in kontakt met de grote rivaal van de republiek van de 'gevlugelde leeuw': de republiek Genua. Talloze privileges kregen de Genuezen, en weldra stelden hun kooplieden de wet in het hele Nabije Oosten... in plaats van de Venetianen!
Toen in 1453 de Turken Constantinopel innamen en een eind maakten aan het Byzantijnse Rijk, was het zelfs een Genuees die de verdediging van de stad leidde. Maar tevergeefs...

Yves Duval

Byzantijns mozaïek in de Haya Sophia (Istanbul)

GILLES CHAILLET

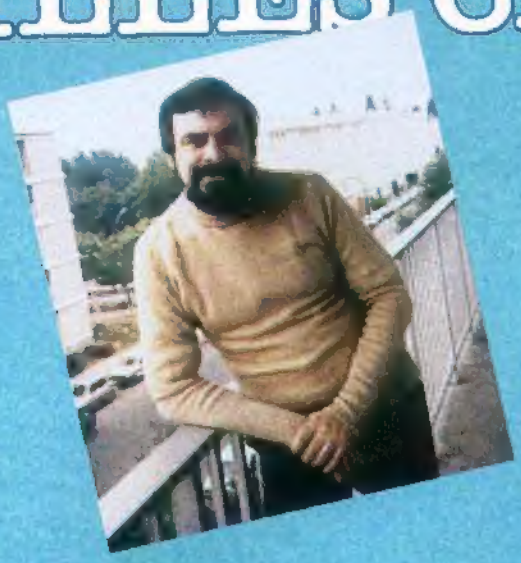

LEVEN ALS GOD IN ITALIË

Op 3 juni 1946 wordt in Parijs een kind geboren dat zo zwak is dat zijn wanhopige ouders hem maar snel Gilles dopen, voor hij naamloos weer uit het leven zou verdwijnen. De baby bleek echter zo onverwoestbaar optimistisch, dat hij koppig besloot groot te worden en zich te ontplooien. Vandaag de dag is het zwakke kindje een stevige en levenslustige knaap die ervan overtuigd is dat de mens niet bij brood alleen leeft. Gilles Chaillet behoort tot het slag dat evenveel genoegen schept in het bewonderen van een Botticelli als in de heerlijkheden van een coq-au-vin. Niets inspireert hem meer, bekent hij, dan het vooruitzicht van een goede maaltijd. Is dat de reden dat in al zijn verhalen overdaad en weelde zo'n grote rol spelen? En ook zijn omvang zou er wel eens mee kunnen samenhangen... «Ik dik?» roept hij uit. «Goed gevuld, hoogstens! Je zou kunnen zeggen dat ik aardig bijgetrokken ben.»

Gilles Chaillet, de fijnproever, is het wandelende symbool van zijn levenskunst. Je hoeft hem alleen maar te horen praten met die humor, die gulheid die gelukkige mensen kenmerkt. Hij is gek op muziek, maar doseert die spaarzaam. Ennio Morricone, Dimitri Tiomkin en Nino Rota behoren tot zijn lievelingskomponisten. «Muziek komt mijn verbeelding vaak te hulp,» zegt hij. En onder de musici die hem inspireren kom je ook klassieken tegen. «Maar niet teveel» zegt hij, «een snuiffje Wagner, een wolkje Ravel, een paar maten Offenbach...» Maar één lievelingskostje heeft hij: hot-jazz. Duke Ellington bovenal. «Als ik daarnaar luister gaat dat zo dwars door mijn body heen dat ik absoluut niet in staat ben te tekenen. Ik heb het geluk gehad vijf van zijn koncerten te mogen meemaken. De vijf mooiste herinneringen uit mijn leven. Sindsdien verzamel ik al zijn opnamen. Volgens de deskundigen moet hij zo'n 700 titels hebben opgenomen. Ik heb er op dit moment bijna 300, die ik zorgvuldig koester.»

Een ander hartstocht van hem: antieke geschiedenis, en de Romeinse bovenal. Negen jaar oud, herinnert hij zich, kreeg hij een boek uit de serie «Verhalen en legenden», dat over de Romeinse tijd ging. «Het fascineerde me zo dat ik letterlijk elke pagina verslond. Ik wist alles af van de veroveringen van Caesar, van Nero en Cicero! In de klas leidde dat tot vele strubbelingen met mijn onderwijzers, die er natuurlijk, volgens mij, niets van af wisten...»

Met zijn tekentalent zijn het natuurlijk voornamelijk legioensoldaten en ruiters die hij krabbelt. Maar pas als hij in «Kulfje» de avonturen van de «Witte Ruiter» van L. en F. Funcken ontdekt, ontwaakt in hem de roeping van striptekenaar. «Eigenlijk,» vertrouwt hij ons toe, «was het nog meer Alex die mijn smaak diepgaand heeft beïnvloed. De verhalen van Jacques Martin ontwikkelden de hartstocht die ik toch al had voor de oudheid en voor Rome in het bijzonder, ook de Middeleeuwse geschiedenis van die stad. Het werd een soort obsessie die ik nu gelukkig kan botvieren in de avonturen van Vasco. Er bestaat geen enkele overeenkomst tussen een rijk zoals de Romeinen hadden en de imperialistische doeleinden van bijvoorbeeld Napoleon. Intellektueel en technisch hebben de Romeinen de overwonnen volkeren meer gegeven dan ontnomen. In die tijd bestond er inderdaad het gevoel tot een verenigd Europa te behoren. Het was bovendien ook kultureel gesproken een rijke tijd. Het Rijk verschafte de mogelijkheid tot een optimale ideeënuitwisseling. Behalve hun eigen taal kenden alle volkeren Latijn. Het was een echte tweetaligheid. En die invloed is nog tot diep in de Middeleeuwen blijven doorwerken. Zelfs na de val van Rome ging in Byzantium het «Oosterse Romeinse Rijk» door».

Italië blijft Gilles Chaillet bezighouden. «Ik heb vlakbij Firenze een dorpje ontdekt dat nog volledig het veertiende-eeuwse uiterlijk bewaard heeft. Ongelooflijk om te zien. Een paar maal stond ik al op het punt om me daar te vestigen. De mentaliteit van de Italianen bevalt me het beste. Die levenslust, die overgave tref je toch maar zelden aan. En de taal, en de fantasie van die mensen... Vasco is trouwens ook heel erg Italiaans. Hij is een beetje een «latin lover» zoals je ze in de film tegenkomt: heel open, heel menselijk... Helemaal het tegendeel van Alex, die geen enkele tekortkoming heeft. Vasco is speels, en geniet van het leven. Heel Italiaans.»

Al richt Gilles Chaillet zich graag op het verleden, ook in de wereld van vandaag is hij geïnteresseerd. «De aktualiteit» zegt hij, «brengt me ertoe steeds vergelijkingen te maken met het verleden, en dat beïnvloedt mijn tekenen zeer zeker». Films en boeken beïnvloeden hem ook. «Als ik niet teken duik ik in de boeken. Suetonius, Alexandre Dumas, Robert Merle, dat zijn zo'n beetje mijn lievelingsschrijvers. Films waar ik gek op ben: «Spartacus» van Stanley Kubrick, «Satyricon» van Fellini, de «Decamerone» en «Canterbury Tales» van Pasolini, «De val van het Romeinse Rijk» van Delbert Mann... Films die stuk voor stuk mijn tekenwerk hebben beïnvloed. Maar mijn droom is ooit een strip te maken die net zo overvloedig, kleurig en geraffineerd is als «Romeo en Julia» van Zefirelli...»

J-L.L.

DOMMEL

SAMENVATTING: De waren van de kruidenier hebben wel verdacht veel sukses! Dommel is er zowaar van onder de indruk! Hij lust wel een lamsragout!

SLA OM

DOMMEL en het pratende blik

DUPA

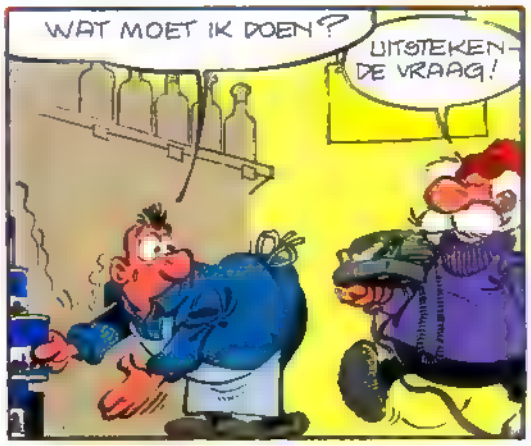

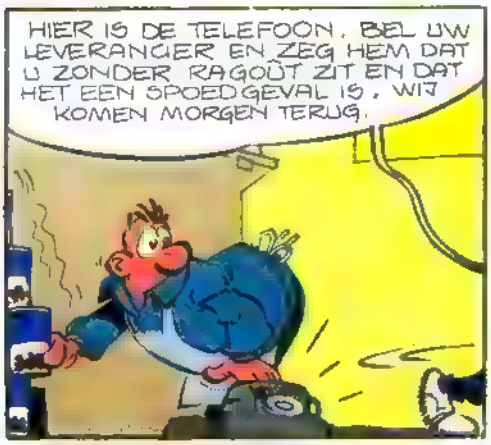

wordt vervolgd

VERSLAAT ELKE DORST, ZONDER GENADE...

Sunkist
Sinaasappel
Orange

SUNKIST VRUCHTENLIMONADE

Gaat de kleine èn de grote dorst te lijf met 3 frisse, fruitige smaken:
sinaasappel, citroen en kers.
Sunkist vruchtenlimonade, de lekkere dorstlesser uit Californië. Je proeft het: dit is pure kwaliteit!

Sunkist

N.V. NUTRICIA

Sunkist and are trademarks of Sunkist Growers, Inc.

De legende van Romulus en Remus

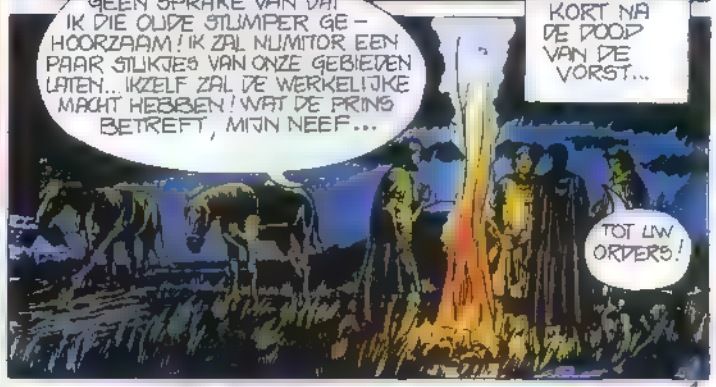

SLA OM

DE LEGENDE VAN ROMULUS EN REMUS

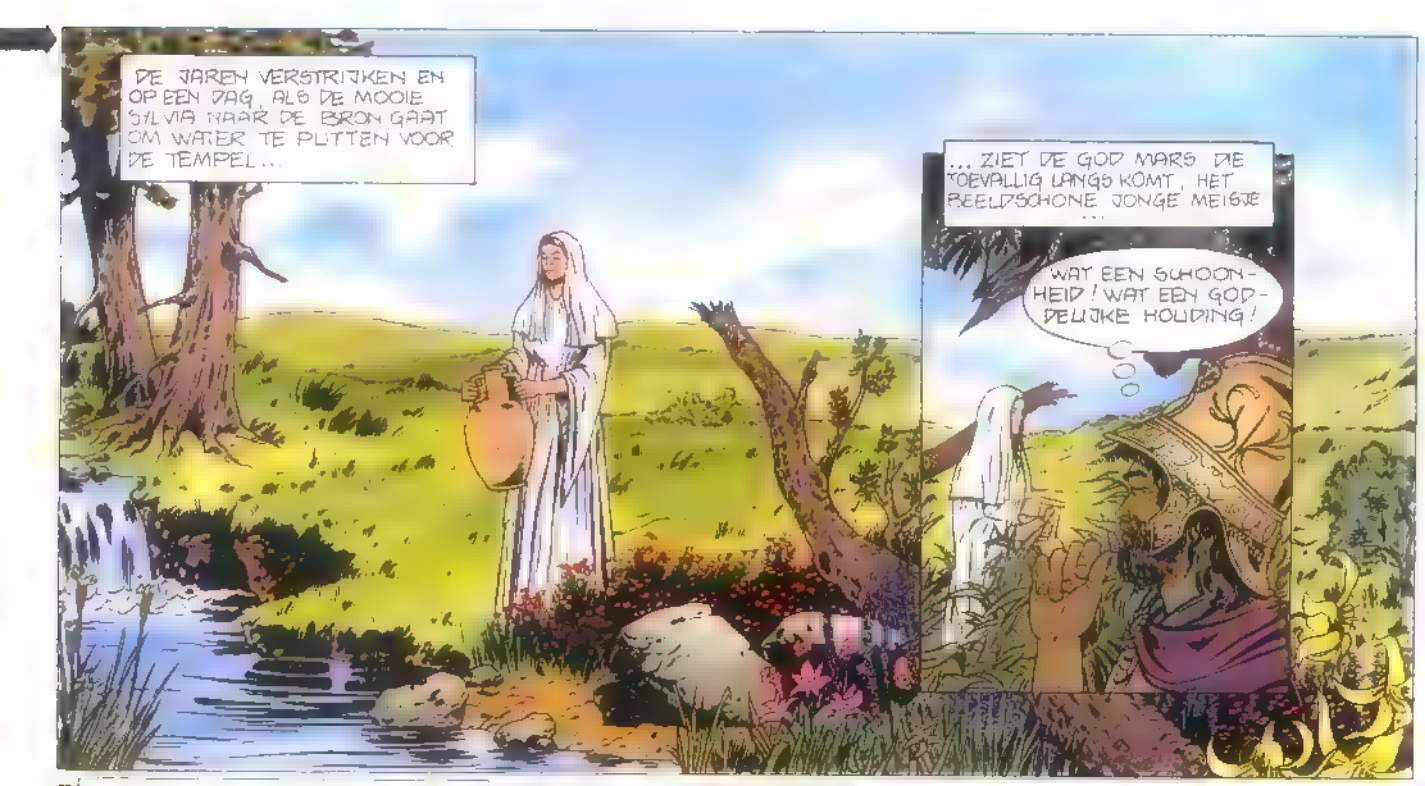

OP EEN DAG KOMT DE HERDER FAUSTULLUS DAAR LANGS MET ZIJN KUDDE ..

OOO!... WAT EEN WONDER! TWEE KINDERTJES DIE GEVOED WORDEN DOOR EEN WILD DIER!

ZRRRKK

DIE AVOND...

KIJK VROUW, WAT IK HIER MEEBRENG! DE GODEN WEIGERDEN ONS EEN ZOON... MAAR EEN WOLVIN SCHONK ER ONS TWEE!

O... WAT ZIJN ZE MOOI!

?!

DUIN

DUIN

FAUSTULLUS EN ACCA VOEDEN DE KINDEREN, DIE ZE ROMULLUS EN REMUS NOEMEN, OP ALS HUN EIGEN ZOONS ...

AL BIJNA TWAALF JAAR WONEN ZE BIJ DE BRAVE MENSEN. ZE LEREN HET HERDERSVAK. DAN, OP EEN MORGEN...

KIJK REMUS, DIE VENT STEELT EEN LAM!

IK GA ER ACHTER AAN! BLIJF JIJ BIJ DE KUDDE!

HELAAS, HET IS EEN HINDERLAAG...

ALS EEN RAT IN DE VAL!

SLEEP HEM VOOR ONZE KONING, DAT ZAL HEM LEREN ZIJN SCHAPEN TE WEIDEN OP DE AVENTINUS!

?!

DE ONGELUKKIGE REMUS WORDT VOOR NUMITOR GELEID..

DUS DIE ONBESCHAAMDE DURFT OP MIJN GROND TE WEIDEN? TOON ZIJN GEZICHT!

?!

BIJ ALLE GODEN! WAT EEN GELIJKENIS MET MIJN ARME SYLVIA! DAT KAN TOCH NIET? HOE HEET JE, KLEINTJE?

IK HEET REMUS EN MIJN TWEELING-BROER HEET ROMULUS.

SLA OM

DE LEGENDE VAN ROMULUS EN REMUS

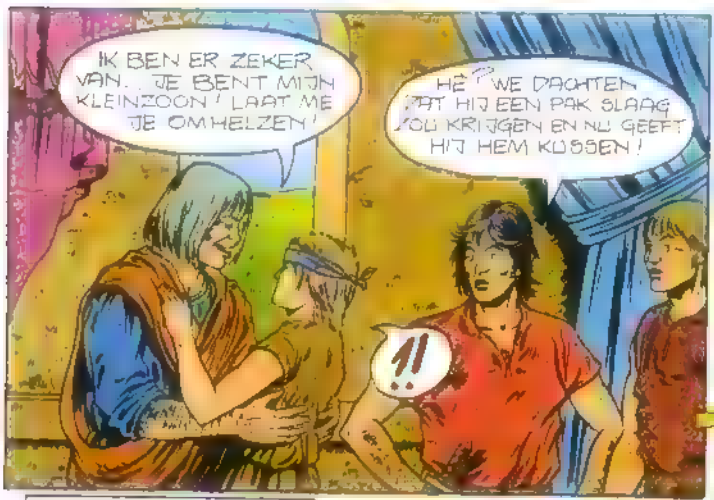

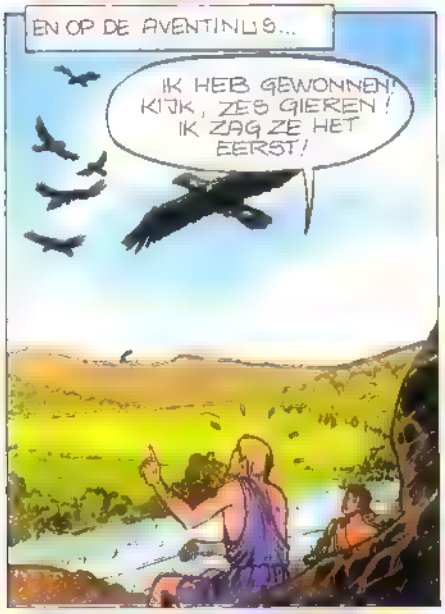

TEKST : JEAN VAN HAMME TEK : OLIVIER VIDAL

ROODOOG

JE BENT ERGER DAN EEN KLEIN KIND, ROODOOG!
WAAROM?

JE VERGAT JE HANDEN TE WASSEN!

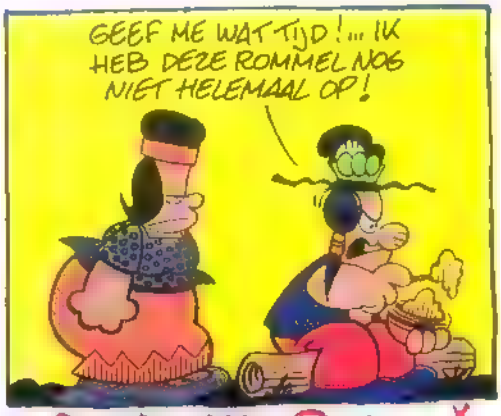
GEEF ME WAT TIJD!... IK HEB DEZE ROMMEL NOG NIET HELEMAAL OP!

IK ZOEK ENKELE KERELS VOOR EEN VERKENNINGSTOCHT...

„VRIJWILLIGERS STEKEN DE HAND OMHOOG!

FIJN! TWEE VERKENNERS EN EEN OFFICIER!

ALS DE WIND FLINK KOMT OPZETTEN, GAAN PAARDEN ER MET HUN RUG NAAR TOEGEKEERD STAAN...

„DAT HEEFT MAMA ME GELEERD...

IK VRAAG ME WEL AF, OF MAMA HET OOIT PROBEERDE IN EEN WERVELWIND?

GEWOONLIJK ZIE JE IN DIT SEIZOEN GEEN VLIEGEN MEER, SMEREMLAS, MAAR JIJ HEBT NOG EEN HELE ZWERM OM JE HOOFD!

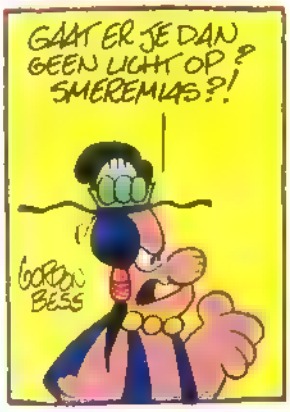
GAAT ER JE DAN GEEN LICHT OP? SMEREMLAS?!
GORDON BESS

HET WORDT VAST EEN ZACHTE WINTER??

KAN IK U HELPEN?
WINKEL

GABBELGOGGEL GLIKTIKLAKKLA

GOED, NOG IETS ANDERS DAN DE GEBITLIJM?
WINKEL

KRULTEEN KREEG ER FLINK VAN LANGS, TIJDENS HET GEVECHT, VANDAAG ...

ERG?!

JUIST EEN GESCHAAFD KNOOKJE, DENK IK!!
1533

MISSCHIEN IS DIT EEN GOEDE HULP IN DE KEUKEN

WAT IS HET?
EEN KOOKBOEK!

HOE ZET IK HEM AAN?!

IK ZIE ALTIJD MAAR VLEKKEN VOOR M'N OGEN, MEDICIJNMAN...

JE KAN BEST ENKELE DAGEN IN HET ZIEKENHUIS VOOR OBSERVATIE!
GORDON BESS

WIE GAAT M'N LUIPAARDEN DAN VERZORGEN?
1534

WIN
JE SPELCOMPUTER
INTELLIVISION

200 PRIJZEN TE WINNEN
MET

DE PRIJZEN

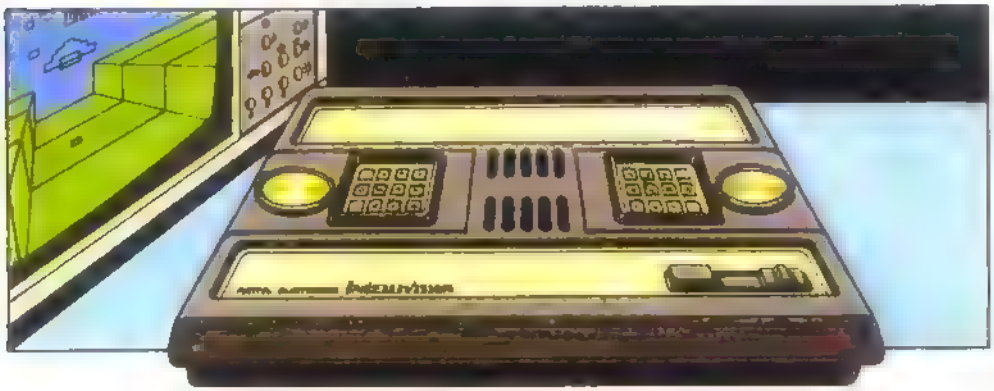

50 SPELCOMPUTERS INTELLIVISION VAN MATTEL ELECTRONICS

Het nieuwste snufje op het gebied van elektronische spelcomputers de Intellivision van Mattel Aansluiten op je TV en je hebt een haarscherp, 3-dimensioneel dieptebeeld met levensechte spelsituaties in verschillende moeilijkheidsgraden Met een enorme keuze uit verschillende spelcassettes sport (voetbal, boksen, ski, tennis, basket), ruimtespelen, behendigheids- en gezelschapsspelen, strategische spelen en de nieuwste sprekende cassettes. Verras je vriendjes met de spelcomputer van de 2e generatie: Intellivision

150 SPEED FREAKS VAN MATTEL ELECTRONICS

Een nieuw en ongelooflijk tof elektronisch zakspel, waarmee een echte racewedstrijd gespeeld kan worden een steeds veranderende raceomloop, waar je moet proberen zo snel mogelijk doorheen te komen zonder de andere raceauto's te raken
Met snelheidsmeter, inhaalmanoeuvers, remmen, optrekken en sturen

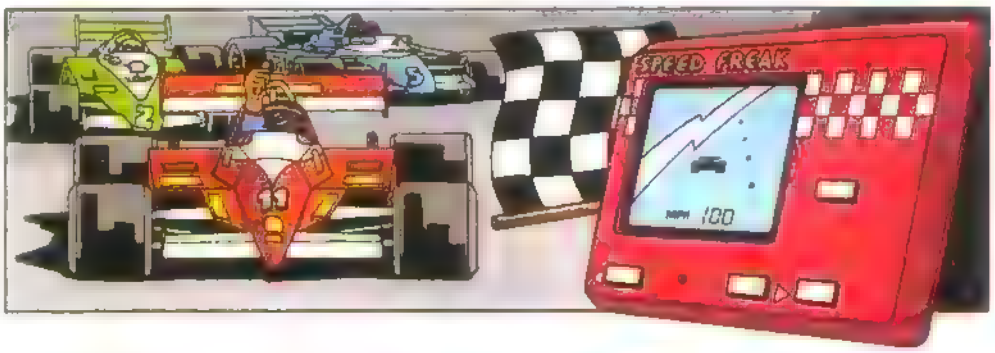

HOE KAN JE WINNEN?

1. Los de nevenstaande vragen op en vul het antwoord in op de onderstaande deelnemingsbon
2. Spaar 1 wikkel van Rolo + 1 wikkel van Nuts + 1 wikkel van Lion Voeg deze bij je deelnemingsbon en stuur dit alles in een gefrankeerde omslag voor 31/10/83 middernacht naar Lion , Intellivision Wedstrijd, Postbus 4, 2200 Borgerhout/Antwerpen
3. Je mag zoveel keer meedoen als je wilt, op voorwaarde dat iedere deelnemingsbon vergezeld is van 3 aankoopbewijzen. Fotokopieën van deelnemingsbonnen worden ook aanvaard.
4. Het volledig reglement van deze wedstrijd is op schriftelijke aanvraag te verkrijgen bij Rowntree Mackintosh, Boomsesteenweg 30, 2621 Schelle

HOOFDVRAAG: zitten er in Nuts hele pinda's of hele hazelnoten?
BIJVRAGEN:
1. Wat is het totale gewicht in gram van 100 Lion repen? (Afzonderlijke repen met verpakking)
2. Wat is het totale gewicht in gram van 100 Rolo rollen? (Afzonderlijke rollen met verpakking)
3. Wat is het totale gewicht in gram van 100 Nuts repen? (Afzonderlijke repen met verpakking)

Sales Connection

DEELNEMINGSBON

in blokletters a.u.b.

NAAM _____ VOORNAAM _____

STRAAT _____ NR _____

POSTCODE _____ PLAATS _____

Antwoord op de hoofdvraag:

☐ Hele pinda's

☐ Hele hazelnoten

(Aankruisen wat gewenst is).

Antwoord op bijvragen:

1) _____ gram

2) _____ gram

3) _____ gram

Verantw. uitg. J. Limpens, Boomsesteenweg 30, 2621 Schelle

A2585

LESTER COCKNEY

FRANZ

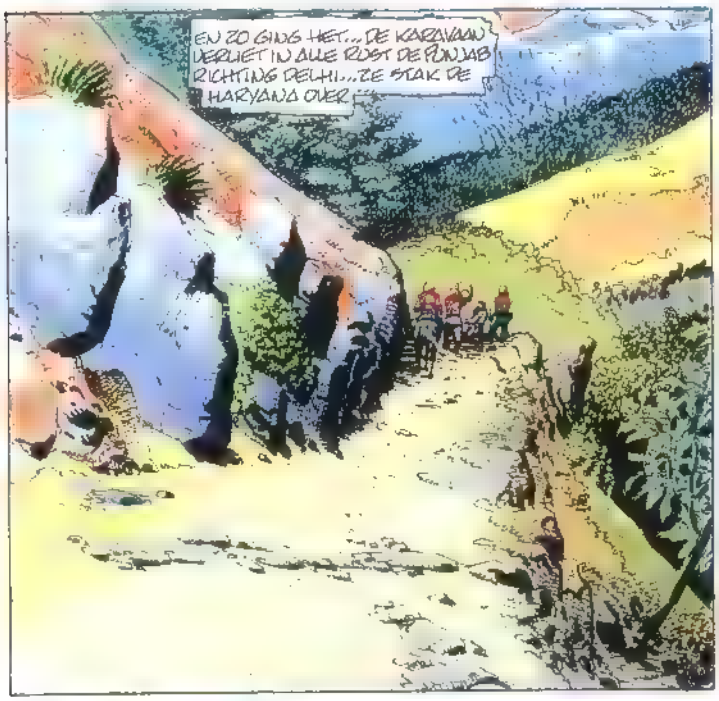

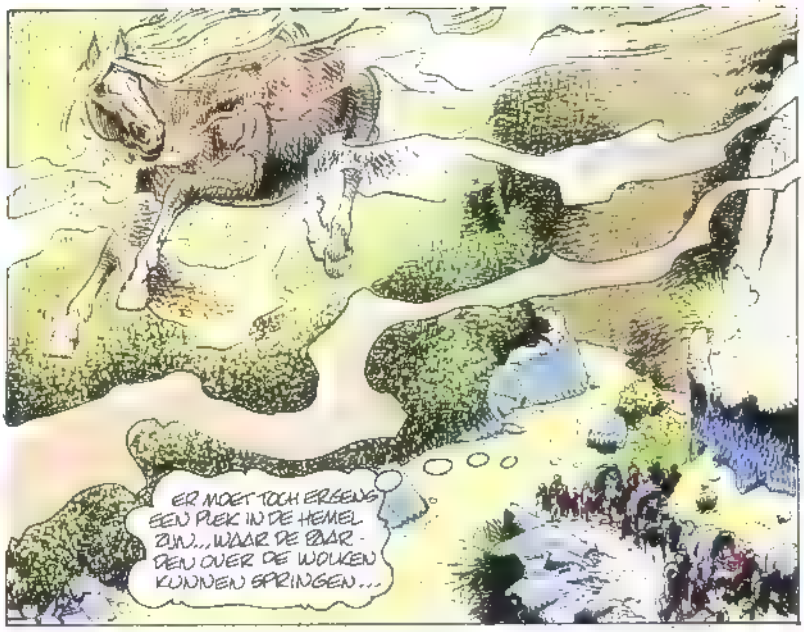

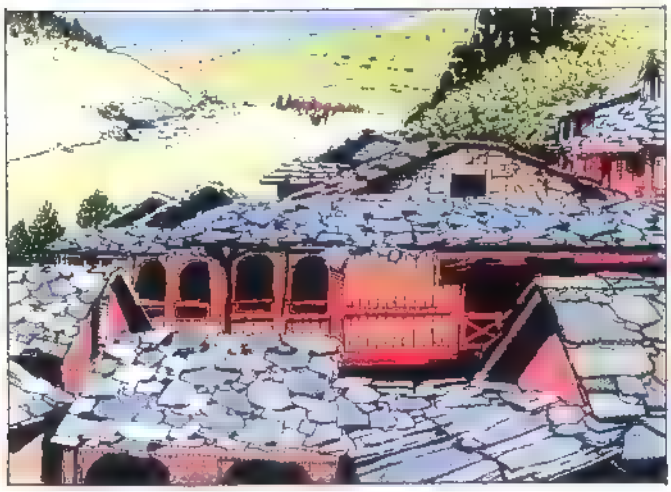

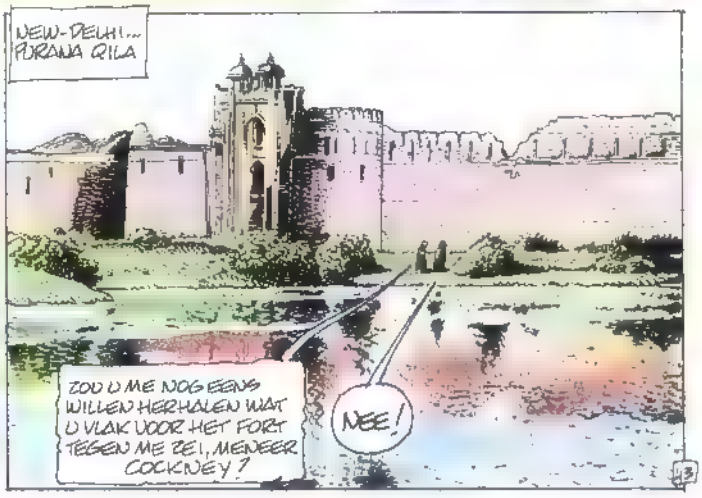

SAMENVATTING: Picadilly is dood en Lester gewond. Het drietal is bij mirakel in een Engelse post geraakt. De wonde van Lester is niet dodelijk...

Een Hongaarse in Pendjab

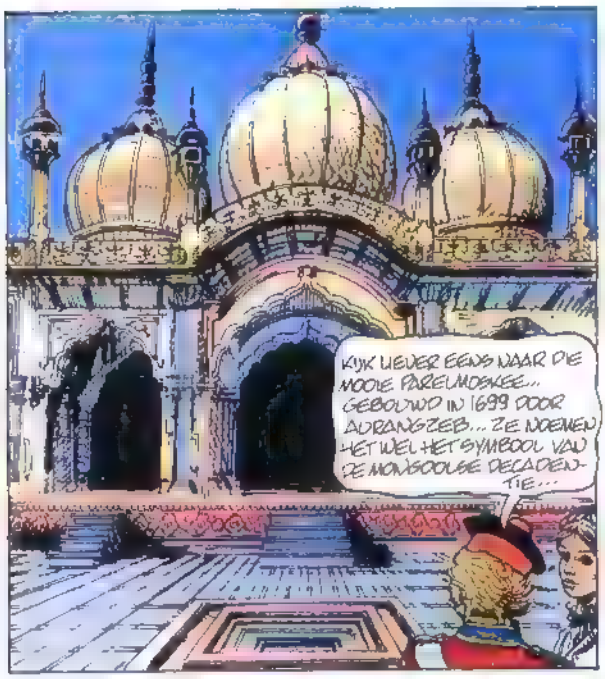

SLA OM

LESTER COCKNEY

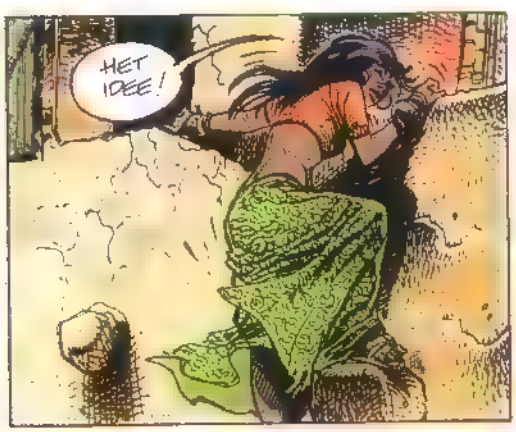

HET TWEEDE ALBUM VAN MIJN AVONTUREN IS PAS VERSCHENEN: "EN ALTIJD KRAAKT DE SNEEUW"

DE MAN HEEFT DE TIJD NIET GEHAD... HIJ MOET BANG GEWORDEN ZIJN... TE VEEL MENSEN

MAAR TOCH ZITTEN DE MOORDENAARS ONS OP HET SPOOR EN ZE ZULLEN ONS NIET LOSLATEN. IK NEEM HAAR NAAR ENGELAND, DAAR REDDEN WE HET WEL...

DOORUIT, DOORLOPEN. ...NIET BLIJVEN STAAN

ACH, JIJ BENT HET... JE LAAT ME TOCH NIET VERMOORDEN, HÈ?

WAT ZEG JE ME DAAR? WAAR ZIJ JE ME EIGENLIJK VOOR AAN?

ZO... ZE ZIJN WEG! DIE JONGEN ZAL ZICH NOOIT ERGENS OP ZIJN PLAATS VOELEN...

IK ZWEER JE DAT WE HEM NOG EENS TERUGZIEN!

ZEG HET MAAR NIET TE HARD, GENERAAL...

WEET U... OPEENS MIS IK EEN HELE BOEL DINGEN...

SOHO EN KENSINGTON EN CHARRING CROSS EN... PFFF...

NOOIT GEWETEN DAT DE ZEE ZO GROOT WAS...

HIJ IS ONMETELIJK, TARANDA... ONMETELIJK EN ONMOGELIJK...

EVEN DUIZELDE LESTER COCKNEY. NA AFGHANISTAN EN INDIA ZOUDEN DE LANGE DAGEN OP ZEE HEM ALLEEN MAAR NAAR ZIJN PUNT VAN VERTREK TERUGBRENGEN: LONDEN. LONDEN, DAT EENS EEN DOEL WAS GEWEEST. EEN DOEL OM WEG TE VLUCHTEN UIT DE IERSE ELLENDE, DE DUIZENDEN VERHONGERDEN EN DE ANDERE DUIZENDEN EMIGRANTEN... WAT ZOCHT HIJ DAAR NU EIGENLIJK?

TEKST EN TEKENING: FRANZ
KLEUR: ABRAHAM HORVÁTH
XII-82

EINDE

in den beginne...

BARA

DURACELL GEEFT 5 CASSETTES WEG VOOR ELK 119F. DAT WORDT ZINGEN EN SWINGEN DEZE ZOMER.

De Duracell batterijen gaan tot 5 keer langer mee dan gewone batterijen. Maar dat weet je natuurlijk.

Wat wil zeggen dat je met Duracell in je cassetterecorder 5 keer meer cassettes beluistert dan gewoonlijk. Nogal logisch!

Je hebt dus cassettes nodig. Een heleboel zelfs, en liefst de beste. Daarom heeft Duracell voor jou de allerbeste geselekteerd.

5 cassettes die niet onopgemerkt voorbij kunnen gaan. Voor ieders oor wat wils. Van Hard Rock over New Wave naar Chanson en Vlaamse humor van de bovenste plank. Inderdaad met "Urbanus van Anus", "The world of Aznavour", "Jo Lemaire + Flouze", "Demis Roussos" en "Status Quo" wordt het extra genieten deze zomer.

Hoe moet je ze bestellen? De Duracell cassettebon invullen en uitknippen. Ofwel een bon uit de winkel.

DURACELL GAAT TOT VIJF KEER LANGER MEE.

Dit aanbod is geldig in België tot 31.08.1983 of zolang onze voorraad strekt. Je bestelling wordt je zo vlug mogelijk toegestuurd. De verzendingskosten zijn ten laste van Duracell.

DURACELL CASSETTEBON

Stuur mij de volgende cassettes.

Cassettes	Eenheidsprijs	Hoeveelheid	Totaal
☐ Urbanus	119 F	x	..... F
☐ Charles Aznavour	119 F	x	..... F
☐ Jo Lemaire + Flouze	119 F	x	..... F
☐ Demis Roussos	119 F	x	..... F
☐ Status Quo	119 F	x	..... F

Totale prijs voor ..... cassettes wordt dan ..... F.

Hierbij voeg ik ..... aankoopbewijzen Duracell (bovenste deel van de verpakking van een set Duracell batterijen) en een gekruiste cheque op naam van Duracell Promotie van ..... F.

A 2.661 K

Naam : .....

.....

Straat en nr : .....

.....

Postnr : .....

Plaats : .....

Stuur alles naar: DURACELL PROMOTIE - Bus 470 - 1050 BRUSSEL

DFS McCREDIE

Borsumij Sport N. V.
1740 Ternat.

adicolor om te schilderen

Zelf kleur geven aan je schoenen? Ja, dat kan met het adicolor systeem van adidas. Je kan kiezen uit 10 kleuren. Voor schoenen in de kleuren van je vereniging of school, je stad of streek, of gewoon maar in kleuren die passen bij je broek, rok of t-shirt. Laat je fantasie maar werken.

adidas®

Het wereldmerk
met de 3 strepen.

CHICK BILL

SAMENVATTING: Kid en Chick worden beiden overmeesterd. De bandieten zijn echter niet kunnen vluchten, want Kleine Poedel hield de wacht. Toch wordt hij bedreigt door de bandieten...

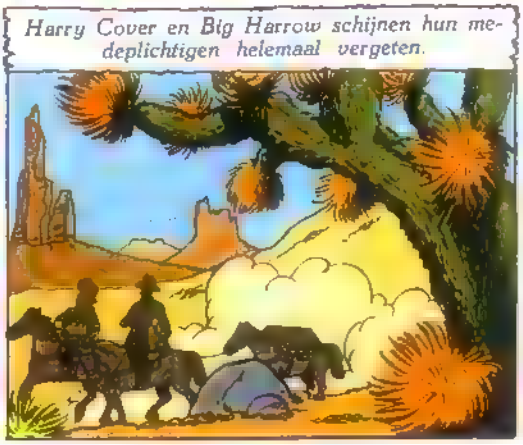

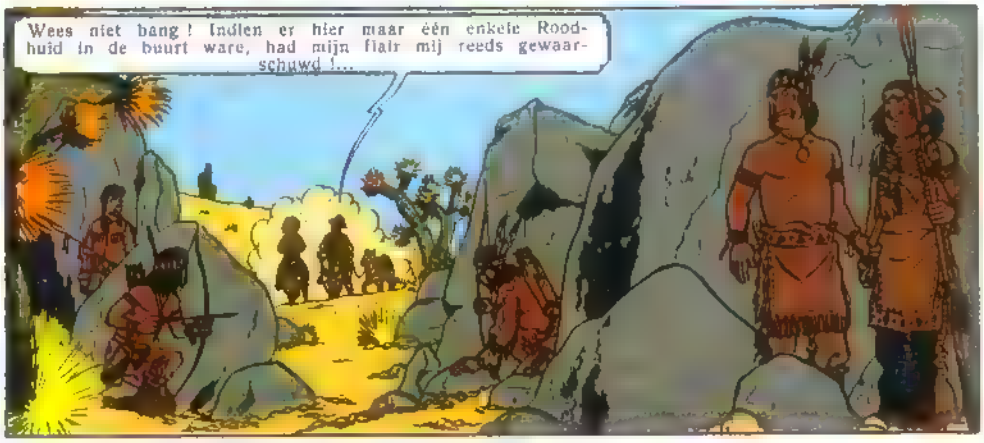

SLA OM

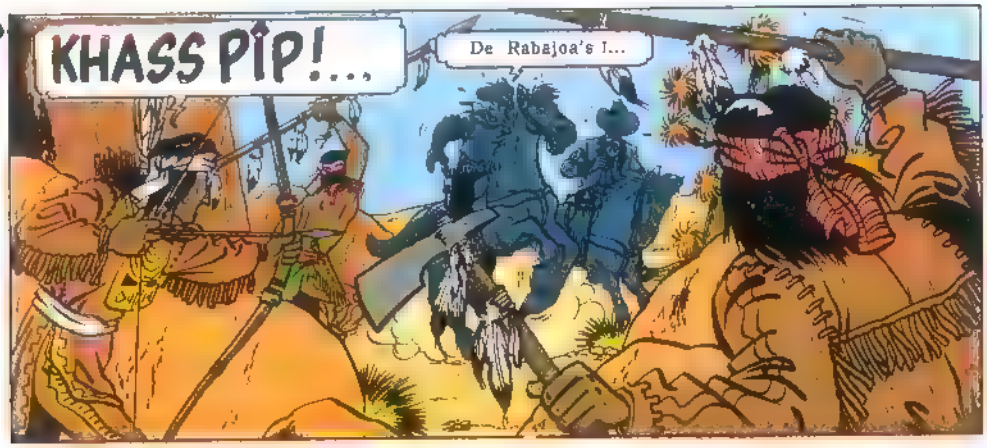
KHASS PIP!...
De Rabajoa's !...

Raak niet aan je revolver, idioot ! Wil je ons laten afslachten, misschien ? Laat mij maar handelen...
?

Vrint... Vrint... Hik willh sprekh mee iv sachem ! Hugh !...
Verdorie ! De baas spreekt goed Indiaans ! Hij trekt zich uit de slag !

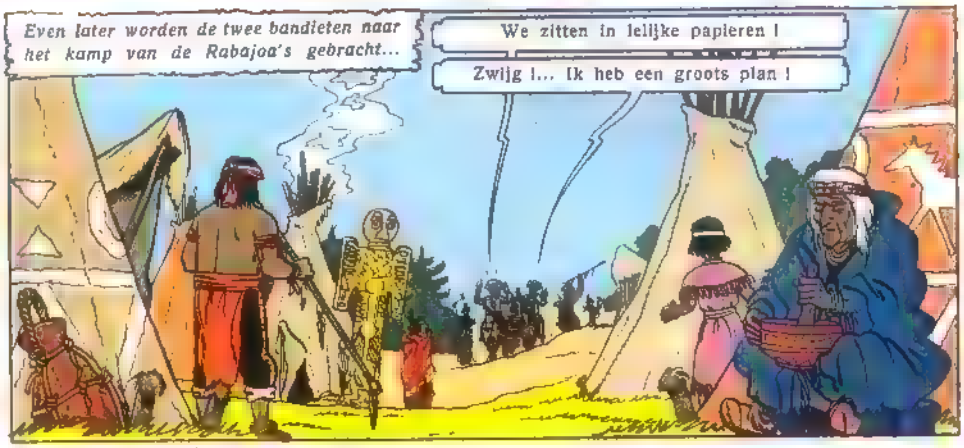
Even later worden de twee bandieten naar het kamp van de Rabajoa's gebracht...
We zitten in lelijke papieren !
Zwijg !... Ik heb een groots plan !

Maar laten wij even terugkeren naar Wood-City, waar onze vrienden: Dog Bull en Kid Ordinn de twee gevangenen, Mike Mack en Tyniass, hard doen werken...
Klim jij op het dak om te bewaken, begrepen ?
Maar, baas, ik word zo vlug duizelig...

Doe wat ik je zeg ! Indien men hen daarboven alleen laat zouden ze er gemakkelijk van onder muizen.
Meen je dat werkelijk ?

Ja zeker ! Het zijn toch bandieten !

Een enige gelegenheid ! Chick Bill is op jacht, en deze twee domoren geven ons een kans. Wij moeten ze grijpen !... Daar komt Kid Ordinn !

Wel, ben je daar al ?...
Ja, baas... KLANG !... Haaaaaaaaaa !!!...

Met onze beste groeten, sheriff !...

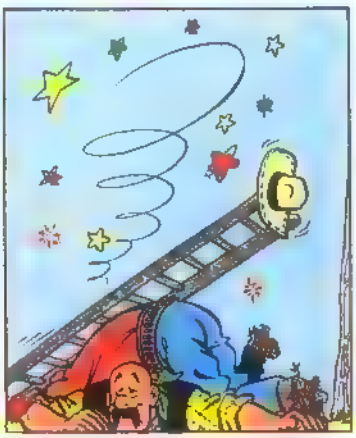

En nu zijn wij weer vrij !
Jaaa !... Maar de ladder is weg !

De 4 woestijnratten

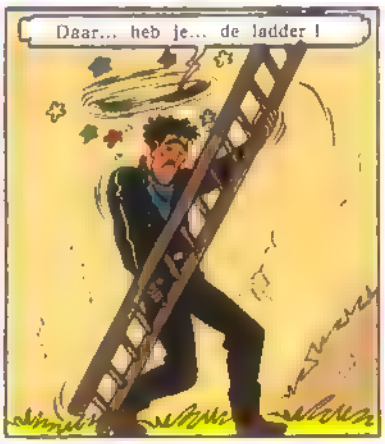

wordt vervolgd

Bic 250 Star:
een goeie golf voorsprong.

Dit seizoen gaat het de Bic 250 Star aardig voor de wind. Een stabiele en evenwichtige zeilplank, geschikt voor elke gewichtsklasse. Niet te verwonderen, met een volume van 250 liter. Kwestie van beginners moed in te blazen.

Zeilfreaks voelen zich met deze plank helemaal in hun sas. Ongeacht de golfslag, de windkracht. Weer of geen weer, zij halen topsnelheid. Detail voor de kenners: de Bic 250 Star is uit één stuk polyethyleen, volgens extrudeer-blaasprocédé. Ze kan tegen een stootje!

Nog één punt: zij is mooi. Heel mooi. Maar dat had u wel verwacht van een Star.

Voor het adres van uw lokale dealer, even bellen naar Bic Benelux n.v. - Afdeling Bic-Marine - Tel.: (02) 219 31 50.

Bic 250 Star

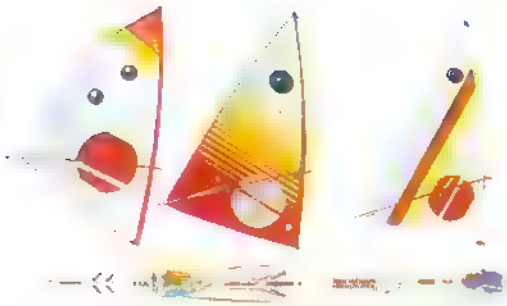

Andere vedetten uit het Bic gamma:
Bic 200 S Show Ken Winner Dufour Wing

Dufour

BIC-MARINE

POKERVROUW

SAMENVATTING: Pashti ijlt. Laurence heeft zich laten verrassen door Marcos. Ten alle prijze moet het pakje teruggevonden worden. En dat pakje is ergens in het reservaat...

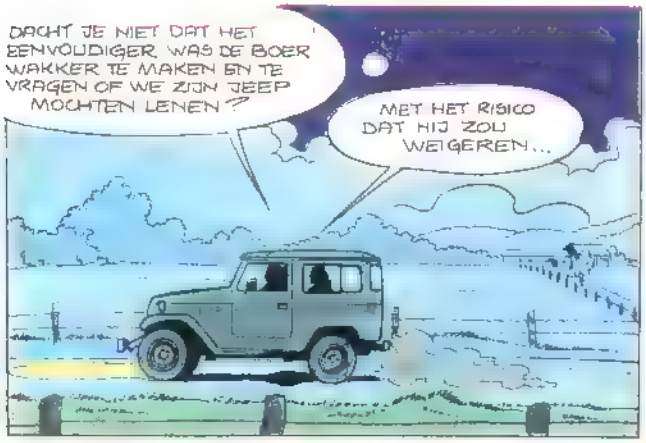

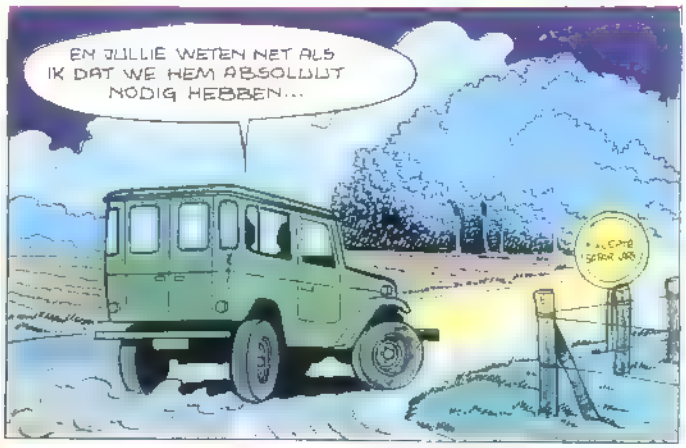

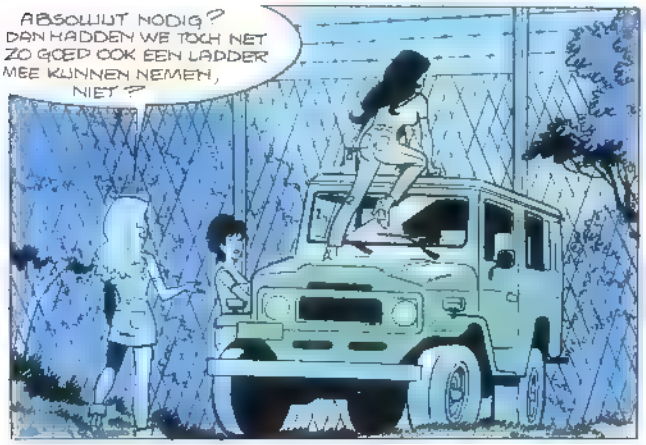

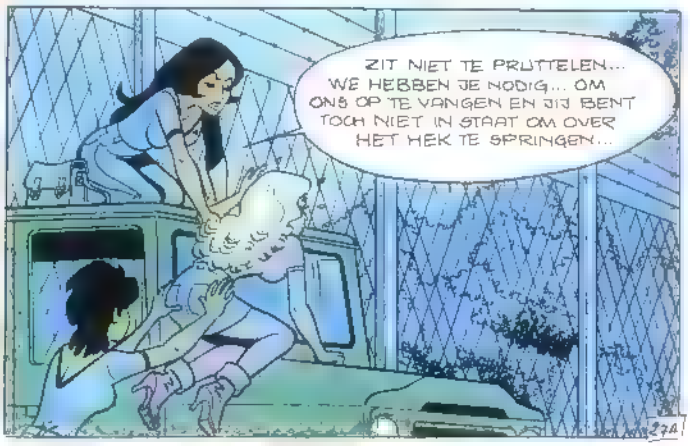

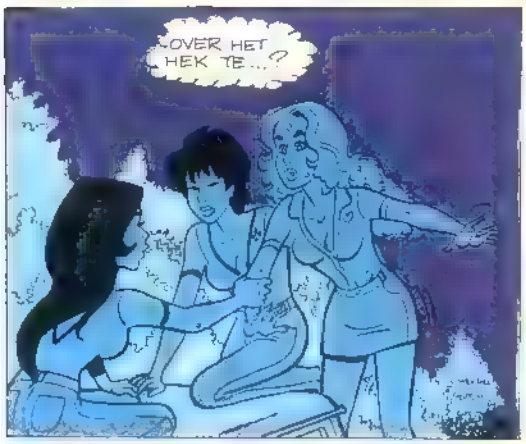

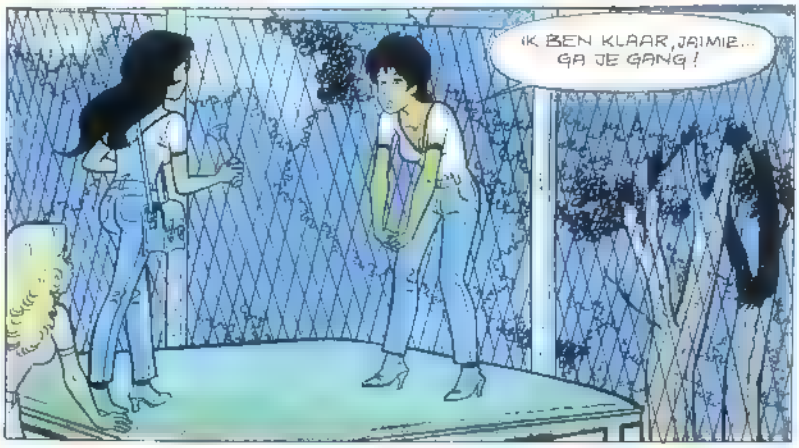

POKERVROUW

RENAUD
J.-L. VERNAL

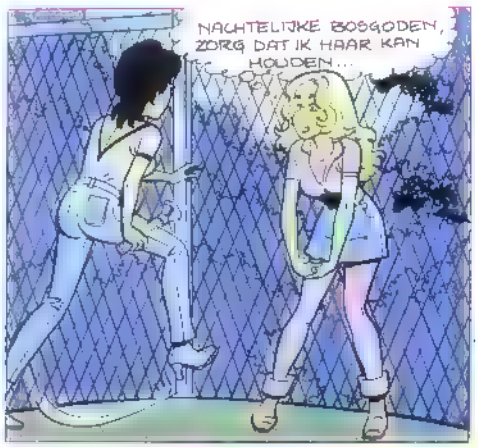

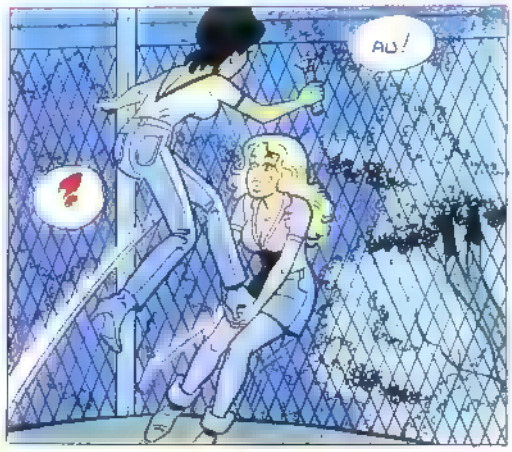

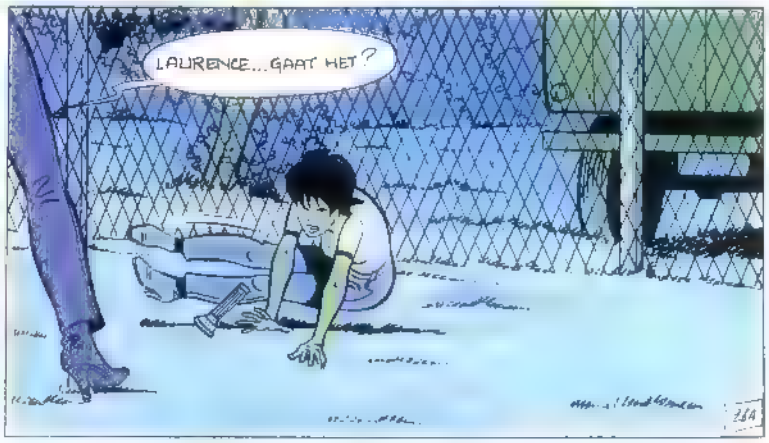

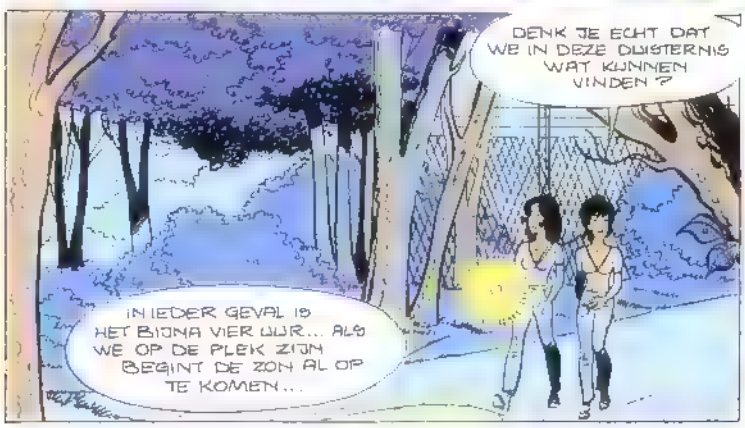

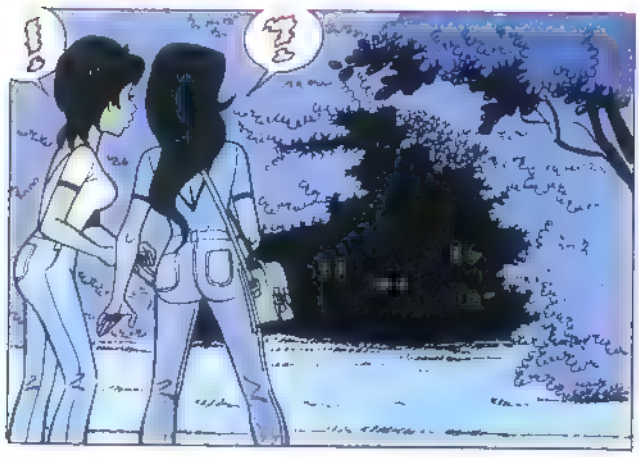
!
?

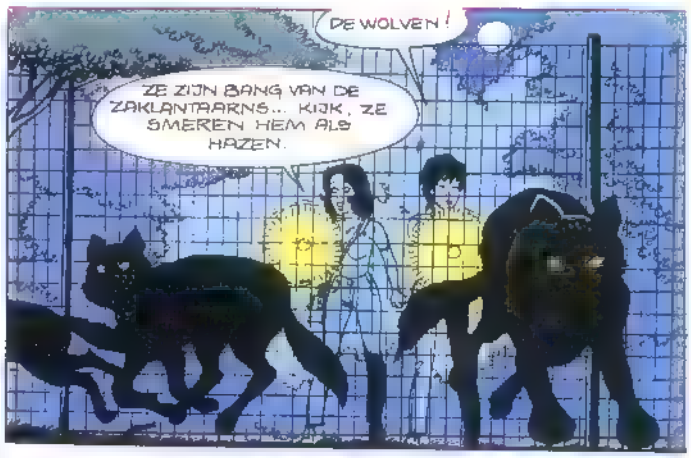
DE WOLVEN!
ZE ZIJN BANG VAN DE ZAKLANTAARNS... KIJK, ZE SMEREN HEM ALS HAZEN.

DAAR MOETEN WE VAN PROFITEREN, LAURENCE... ZOLANG ZE WEG ZIJN KUNNEN WIJ ERIN...
JA... EERST ZIEN DAT BEROEMDE PAKJE TE VINDEN...

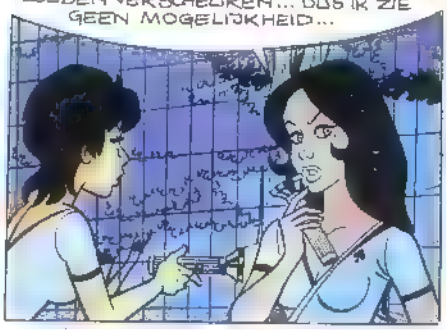
PASHTI KAN ONMOGELIJK HET RISICO GENOMEN HEBBEN DAARBINNEN TE GAAN... MAAR HIJ KAN HET OOK NIET GEWOON OP DE GROND HEBBEN GEGOOID MET HET RISICO DAT DE WOLVEN HET ZOUDEN VERSCHEUREN... DUS IK ZIE GEEN MOGELIJKHEID...

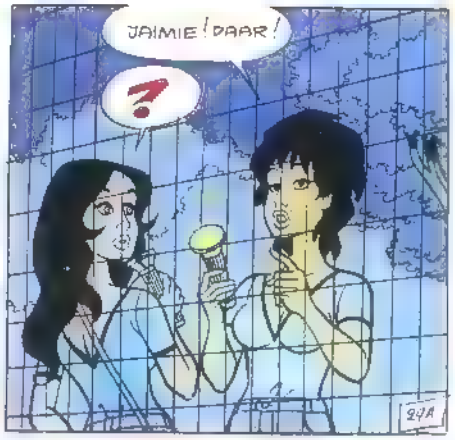
JAIMIE! DAAR!
?
24A

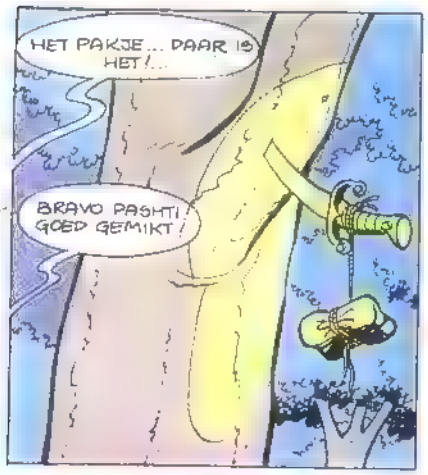
HET PAKJE... DAAR IS HET!...
BRAVO PASHTI! GOED GEMIKT!

IK GA ERHEEN... HELP ME DE WOLVEN OP AFSTAND TE HOUDEN MET JE LAMP, ALS HET MOET...

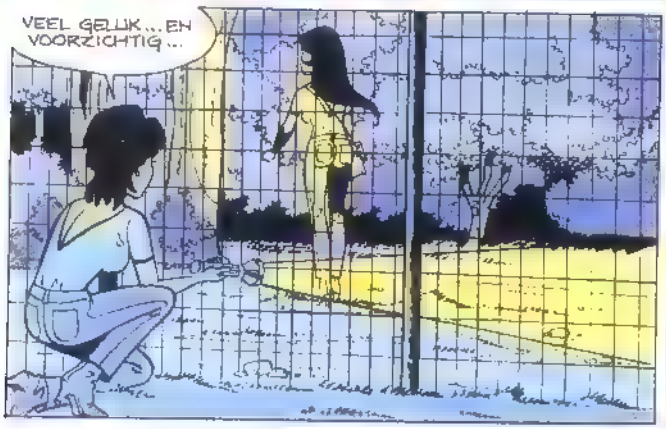
VEEL GELUK... EN VOORZICHTIG...

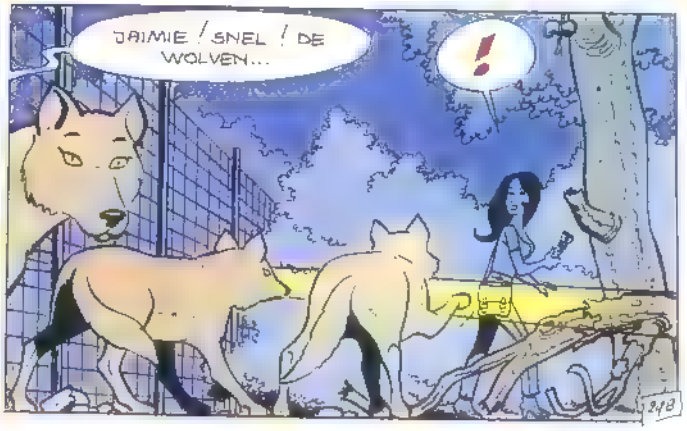
JAIMIE! SNEL! DE WOLVEN...
!
24B

SLA OM

POKERVROUW

wordt vervolgd

PHOENIX™ Als commandant van het krijgsschip Phoenix moet u uw planeet verdedigen tegen wrede, buitenaardse vogels. Uw enige wapens: een laserkanon en een krachtschild.

VANGUARD™ Stuur uw ruimtevaartschip langs scherpe rotspunten en hindernissen naar de Geheime Stad om er de Grote Gond te vernietigen. Maar kijk uit. Hij is waakzaam.

MS PAC MAN™ De sympathieke Miss Pac Man maakt u het leven nog moeilijker dan naar beroemde vriend. Loods ze door het labyrinth en beschermt ze tegen ontelbare spoken.

CENTIPEDE™ Wanneer u Centipede (de duizendpoot) raakt, valt hij uiteen in afzonderlijke deeltjes die alle even gevaarlijk zijn. Uitkijken is dus de boodschap.

Weer 4 nieuwe supercassettes. Het wordt steeds moeilijker om Atari te kloppen.

Met zijn spelcomputer en meer dan 50 cassettes met zo'n 2000 spelmogelijkheden is Atari al enkele jaren de onbetwiste nr 1 van de TV-spelen.

En nu zijn er weer deze 4 nieuwe supercassettes die u verwikkelen in fantastische avonturen. Zet u maar schrap om het op te nemen tegen de meest geduchte tegenstander: Atari.

ATARI

© A Warner Communications Company

Nr 1 in TV-spelen.

Distributeur: Coleman Europe, Antwerpsesteenweg 7, 1040 Brussel. Tel. 02/736.49.70

De GALAPAGOS

Twee zeeleeuwen.

EEN ARCHIPEL BUITEN DE TIJD

In de Stille Oceaan, zo'n 1000 kilometer van de Zuidamerikaanse kust, liggen 5 grote en 14 kleinere eilanden, die eeuwen lang ontsnapten aan menselijke ontdekking. Het zijn opeenstapelingen van bazalt en lava, de toppen van onderzeese vulkanen die in de afgelopen 15 miljoen jaar vanuit de zeebodem omhoog zijn gerezen. Het vulkanisme waardoor ze ontstonden sluimert nog steeds. Ze hebben nooit enige verbinding gehad met het naburige vasteland, hoewel ze de flora en fauna van daar bezitten. Voortgedreven door de wind, drijvend op stukken hout of op de grote zeestromingen hebben levende wezens ze bereikt en langzaam maar zeker bevolkt. De bekendste van die wezens zijn de reuzenschildpadden, afstammelingen van soorten die op het vasteland allang zijn uitgestorven door de konkurrentie van vleesetende zoogdieren. Aan hen ontleent de archipel de naam 'Galapagos', want zo noemden de Spaanse zeelui die beesten, naar analogie met de kleine soorten die ze van thuis kenden. Tot hun ontdekking door Tomas de Berlanga in 1535 had zich nog geen enkele mens op de archipel gevestigd. Veilig voor dat jongste produkt van de evolutie, konden vogels en reptielen er heer en meester blijven. Ondanks de schadelijke invloed van ontdekkingsreizigers, avonturiers, piraten en walvisvaarders en ongetwijfeld ook dankzij de afwezigheid van drinkwater op het grootste deel van de eilanden, bieden de Galapagoseilanden nog praktisch dezelfde aanblik als vóór de komst van de mens: die van een wereld aan het begin van de geologische tijdperken, een luchtbel in de tijd, die ons in staat stelt ons voor te stellen hoe een wereld zonder zoogdieren eruit zou zien.

De evolutie aan het werk

Maar in het isolement van deze eilanden van vulkanisch afval en lava is het langzame maar onstuitbare evolutieproces van aanpassing van levende wezens voortgegaan. Hoe het ook moge lijken op het eerste gezicht: het is geen fauna van 'levende fossielen', ontsnapt aan het Secundair, die op deze bizarre plek leeft. Integendeel: de

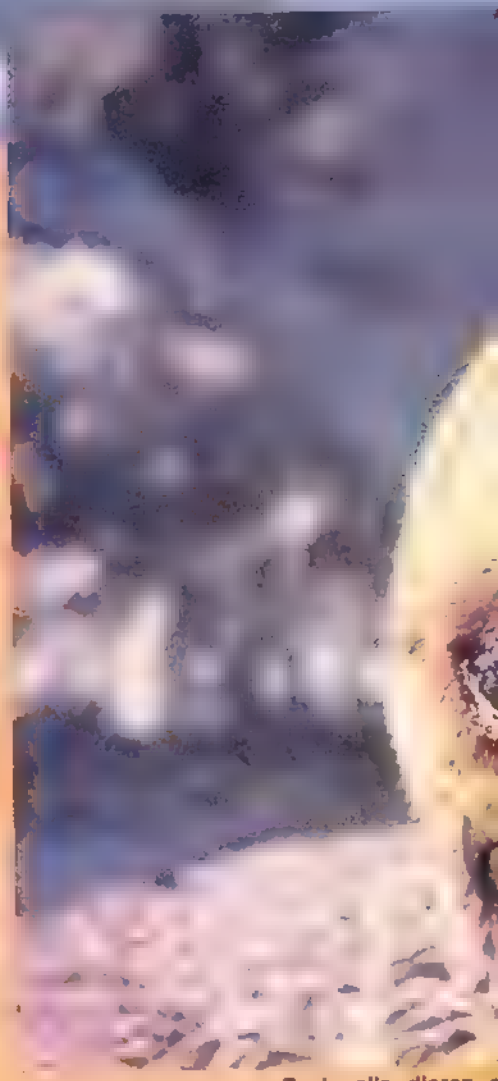

Zoals alle dieren o

De zee-iguana (of Amblyrhynque) is een amfibie.

soorten die hier zijn aangetroffen hebben een groot deel van de eigenschappen van hun voorouders, 'schipbreukelingen' van het vasteland, verloren. Het is alsof de natuur hier een andere versie van de geschiedenis van het leven heeft willen schrijven, een versie waarvan ze op dit moment het eind nog niet kent. In de loop van duizenden jaren zijn er op deze eilanden soorten verschenen die zich hebben aangepast aan het klimaat, dat door de polaire Humboldt-stroom bijzonder koud is voor deze breedte. Ook hebben ze zich aangepast aan het bizarre land en aan de vegetatie, die het vaak gedurende lange perioden (van mei tot december) zonder regen moet stellen. En deze soorten verrichten inmiddels alle 'taken' die in andere delen van de wereld door andere soorten worden verricht. Het bekendste voorbeeld is dat van de specht-vink. Oorspronkelijk een zaadeter die, gebruikmakend van een kaktusnaald, op de Galapagoseilanden de rol van de 'afwezige' groene specht speelt. In deze onherbergzame, weinig voor de mens geschikte wereld vindt de bioloog natuurlijk een waar paradijs!

Enkele plaatselijke beroemdheden

Twee groepen reptielen strijden om de eer van het indrukwekkendste dier van de archipel. De een wordt vertegen-

e Galapagoseilanden vertoont deze jonge zeeleeuw geen spoor van angst voor de mens.

De blauwvoet-Jan-van-Gent met zijn jong verroert zich voor geen goud... en zeker niet voor een toerist!

woordigd door de reuzeschildpadden, de andere door de land- en zee-iguana's.

De schildpadden (de beroemde 'galápagos') werpen hun 250 kilo en hun lengte van 1.50 in de strijd, waarmee ze de toeschouwer bepaald weten te imponeren. Deze vreedzame planteneters, die alleen maar luidruchtig blazen als ze gestoord worden, zijn genadeloos gejaagd door zeelieden die er alleen maar levende provisiekasten in zagen. Sinds de ontdekking van de eilanden moeten er naar schatting zo'n 10 miljoen zijn afgeslacht! Ze kregen bovendien te lijden van de invoering van geiten, die de begroeiing afgraasden, en van honden en ratten die hun eieren opaten en hun jongen doodden. Het gevolg was dat van de 15 soorten

Foto's: Nicole Galand

In Darwin Station worden reuzeschildpadden gekweekt om ze weer uit te zetten in hun natuurlijke omgeving. En dat betekent een ongebruikelijke speelkameraad voor de zoon van een van de bewakers.

die op de grootste eilanden voorkwamen de meesten zijn uitgestorven. Om de nog overgebleven soorten te redden heeft de «Darwin Stichting», gesteund door de Unesco, het Zoölogisch Genootschap van Frankfurt en het World Wildlife Fund, een paar jaar geleden een programma opgezet om de dieren te beschermen, te fokken en weer uit te zetten. Sindsdien zijn er al 531 schildpadden opnieuw uitgezet op hun oorspronkelijke eiland. Het programma omvat ook het uitroeien van geiten, varkens en honden op zekere eilanden, waar die in verwilderde staat overvloedig aanwezig zijn.

Deze maatregelen kunnen ook van belang zijn voor de redding van de andere plaatselijke sterren: de land- en zee-iguana's. Sinds 1959 heeft de Republiek Ecuador, waartoe de Galapagoseilanden behoren, ze tot nationaal park verklaard, met uitzondering van de gebieden die door zo'n 20.000 mensen bewoond worden. Maar om aan voldoende geld te komen is het toerisme onontbeerlijk. Dankzij het vliegveld dat in de Tweede Wereldoorlog door de Amerikanen is aangelegd op het eiland Baltra, zijn de 1400 kilometer die de Galapagos-eilanden van Guyaquil scheiden makkelijk te overbruggen. Het aantal toeristen is echter streng aan banden gelegd en de leden van het «Darwin-centrum» zien er angstvallig op toe dat niet de geringste kiezelsteen het eiland verlaat en dat er geen spoor van het verblijf van de toeristen te zien is. (Ze krijgen om die reden trouwens, vóór ze in de landingssloepen stappen, een plastic zakje, bestemd om verpakkingen van filmrolletjes en dergelijke in te doen). Op sommige eilanden moeten speciaal aangelegde paden gevolgd worden.

Dankzij die maatregelen vindt men op de Galapagoseilanden nog die sfeer van het Aards Paradijs die Darwin in 1835 zo verwonderde, vooral toen bleek dat de dieren op het eiland geen enkele vrees voor de mens bleken te vertonen.

Een visioen van het Paradijs

Jonge zeeleeuwen komen aan je hand knabbelen onder het tevreden oog van hun moeder. Zee-iguana's van meer dan een meter lang liggen te zonnen en laten zich tot binnen handbereik naderen. Een land-iguana herkauwt rustig zijn kaktusbladeren zonder de kamera een blik waardig te keuren. Blauwvoet-Jan-van-Genten nestelen op de grond (overigens met een voorkeur voor het 'speciale pad' dat juist... om ze heen zou moeten lopen) en het enige probleem is dat je moet uitkijken niet op ze te trappen, zo stil zitten ze. Een witte reiger neemt voor de vorm een dreighouding aan voor hij zich weer aan de visvangst wijdt. Wat de Galapagosbuizerd (of valk) betreft: die laat zich net zo benaderen door fototoestellen als indertijd zijn voorvader door Darwin, die in zijn dagboek schreef: «Het is me overkomen dat ik een valk opzij duwde met de loop van mijn geweer. En overal om ons heen vertonen honderden zeevogels diezelfde afwezigheid van verlegenheid!»

Sinds twee jaar zijn de Galapagoseilanden door de Ecuadoriaanse regering en de Unesco op de 'Lijst van het werelderfdeel' geplaatst. Op die lijst, waarop die zaken vermeld staan die wij in ieder geval aan de na ons komende generaties willen nalaten, verdienen de Galapagoseilanden om twee redenen een plaats. Het zijn geweldige natuurwonderen, die bovendien een belangrijke rol gespeeld hebben in de ontwikkeling van de ideeën van Darwin over de evolutie. 'De eilanden,' schreef hij, 'vormen de wieg van diersoorten...' Het is onze taak ervoor te zorgen dat ze niet ook hun graf gaan vormen.

Paul Galand

WAAR BLIJVEN ZE?

DENAYER

DUCHATEAU

ALAIN CHEVALLIER

DE PLAGEN VAN EGYPTE

De FULGURA-fabrieken staan op de rand van de faling. Na een aanslag op zijn leven komt Alain Chevallier terug naar Europa, maar ook daar is de ontvangst weinig entoeslast. Mensen met totaal verschillende belangen bestrijden mekaar achter de schermen. De zaak is weinig overzichtelijk. Toch probeert Alain orde op zaken te stellen.

Dan ontdekt hij een prototype van een FULGURA-terreinwagen. Om de firma van de ondergang te redden schrijft Alain twee van deze wagens in voor de RALLY VAN DE FARAO. Maar die beslissing wordt door weinigen op gejuich onthaald. En het lijkt wel of het FULGURA-team drager is van het noodlot, want de ene plaag na de andere teistert de wedstrijd...

Hoe dat alles afloopt? Afwachten, beste vrienden! Hieronder alvast een uittreksel uit plaat 8 om jullie in de stemming te brengen.

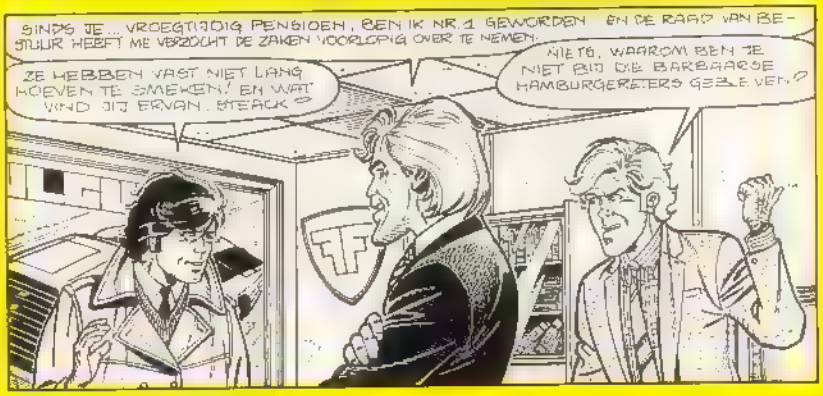

PAPILIO

HET REDDENDE METAAL

Reiziger, waarheen uw schreden zich richtten,
waarheen uw steven zich ooit heeft gewend,
lees ik verrukt in uw ogen die lichten,
maakt uw bedwelmende stem mij bekend,

trilt in het tovergebaar van uw handen,
zilt van de zeewind, getaand door de zon.
Zeg het mij, die nooit meer zag dan de landen
waar uw reis eindigde en ze begon.

Arie Niemeijer

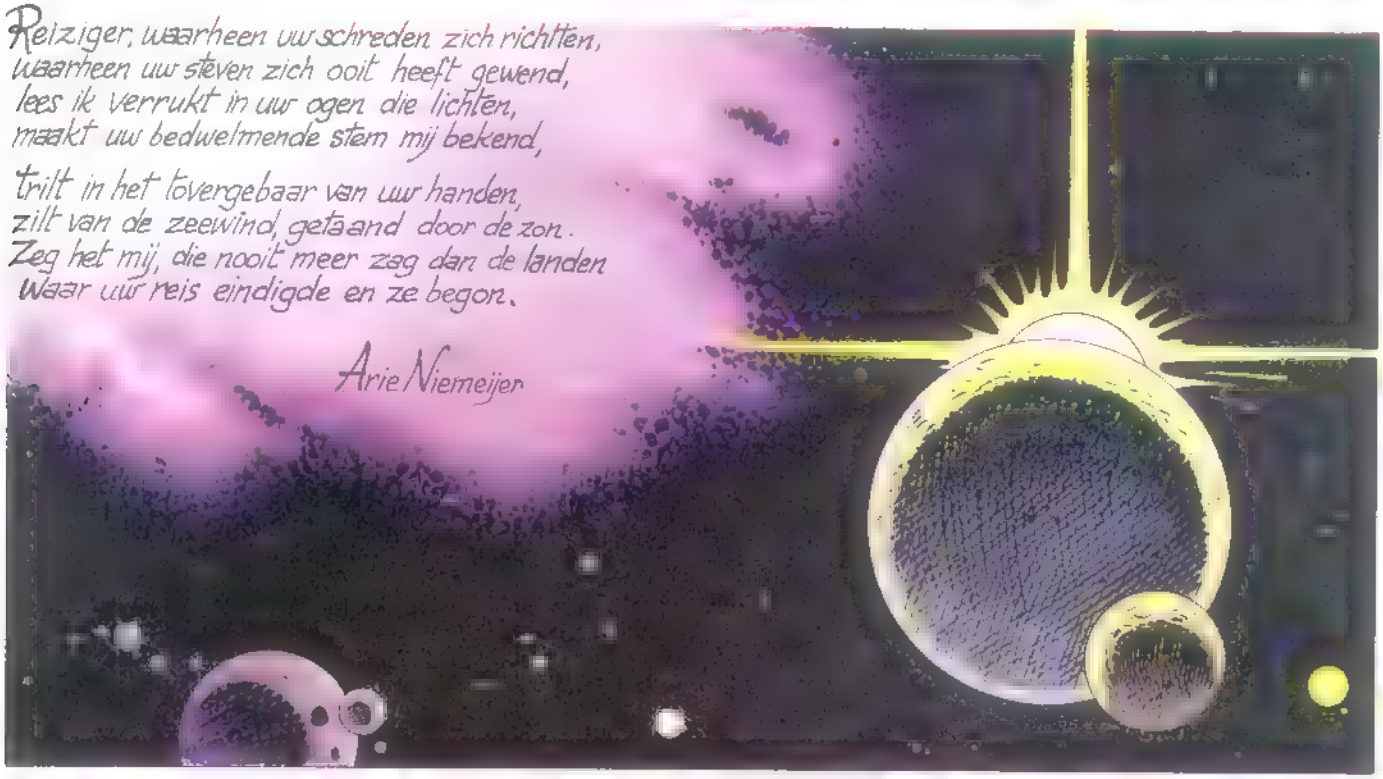

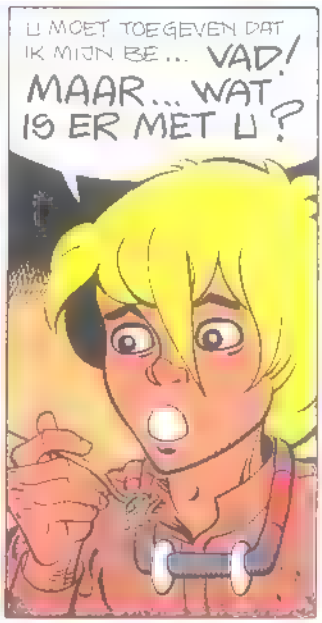

SLA OM

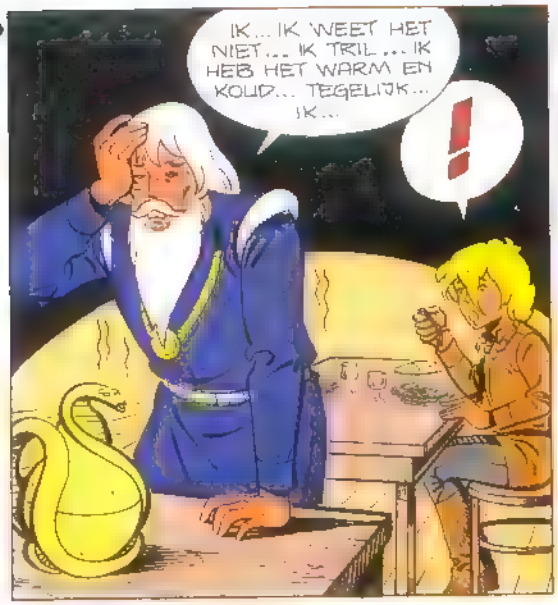
IK... IK WEET HET NIET... IK TRIL... IK HEB HET WARM EN KOUD... TEGELIJK... IK...
!

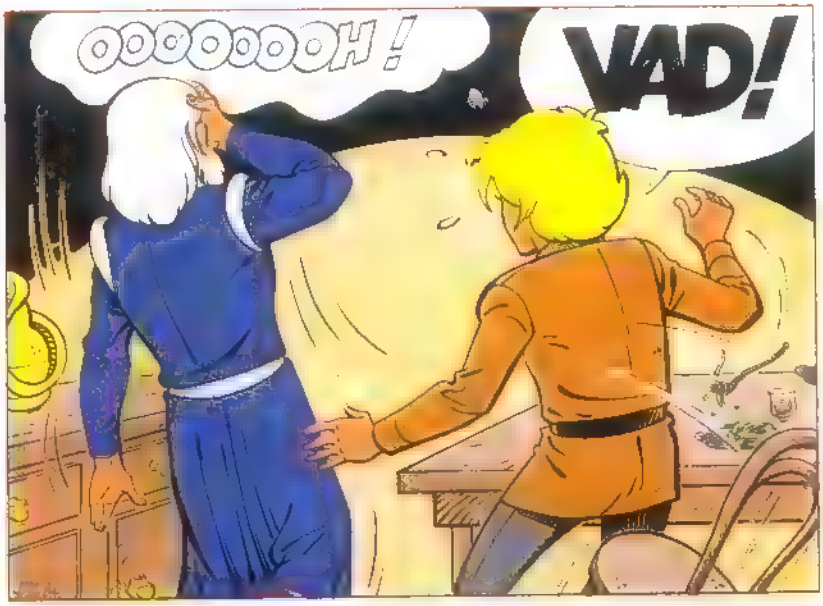
OOOOOOOOH!
VAD!

HIJ IS BUITEN KENNIS... HIJ ADEMT MOEILIJK... HIJ IS DOODSBLEEK!
?

WAT MOET IK DOEN? WAT IS DIT VOOR ZIEKTE EN WAT VOOR MIDDEL GEEF IK HEM?

MIDDEL? MISSCHIEN DAT IK IN DE MEDICIJNKOFFER...

THERAMICYNE, ACETYLSALICIZUUR, ISOBETADINE... PFFF! AL DIE MOEILIJKE WOORDEN ZEGGEN ME NIETS... WAT MOET IK DOEN OM VAD TE GENEZEN?
ZINLOOS! DIE PILLEN KUNNEN NIETS UITRICHTEN TEGEN DE ZIEKTE WAARAAN JE VADER LIJDT

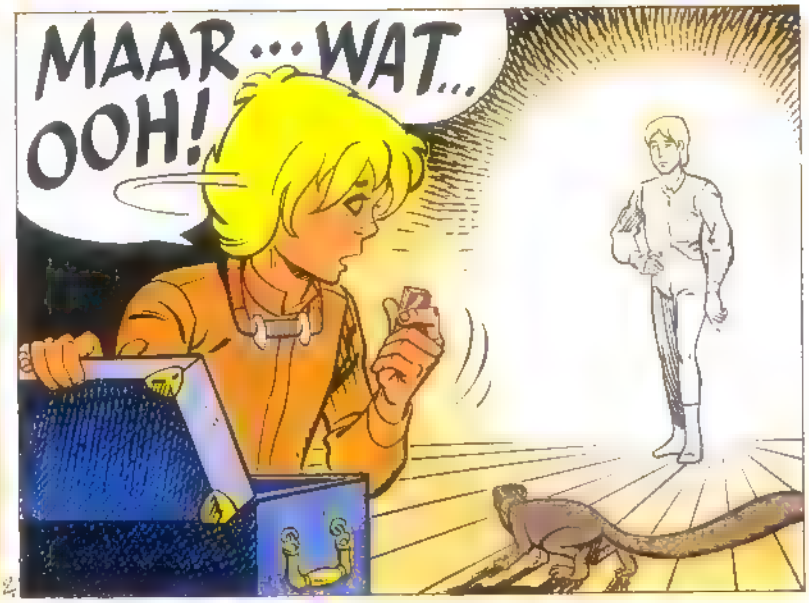
MAAR... WAT... OOH!

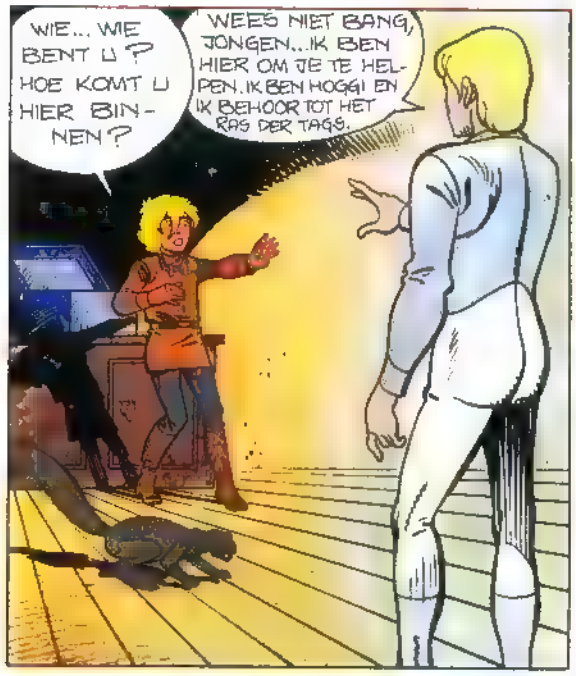
WIE... WIE BENT U? HOE KOMT U HIER BINNEN?
WEES NIET BANG, JONGEN... IK BEN HIER OM JE TE HELPEN. IK BEN HOGGI EN IK BEHOOR TOT HET RAS DER TAGS.

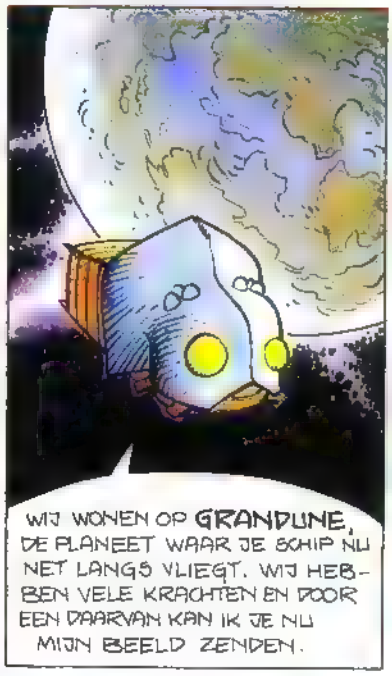
WIJ WONEN OP GRANDUNE, DE PLANEET WAAR JE SCHIP NU NET LANGS VLIEGT. WIJ HEBBEN VELE KRACHTEN EN DOOR EEN DAARVAN KAN IK JE NU MIJN BEELD ZENDEN.

DE KRUIDEN DIE JE VADER HEEFT GEGETEN WAREN BESMET! ALS HIJ NIET VERZORGD WORDT ZAL HIJ SPOEDIG STERVEN... OP ONZE PLANEET IS EEN GOED TEGENGIF... JE MOET DAAR LANDEN, WIJ VERWACHTEN JE... TOT STRAKS!

AH! HIJ IS VERDWENEN... IK HEB NIET HELEMAAL BEGREPEN WAT HIJ ZEI, MAAR IK ZAL HET MAAR WAGEN... OP WEG NAAR GRANDUNE!

DIT IS HET MOMENT OM DE WEINIGE KENNIS DIE VAD ME GELEERD HEEFT IN PRAKTIJK TE BRENGEN.

HM... TOT NU TOE WEINIG PROBLEMEN... MAAR HET LANDEN KON WEL EENS LASTIG WORDEN...

VERDORIE, IK HAD BETER EEN ANDERE TERREIN KUNNEN KIEZEN DAN DIT MOERAS...

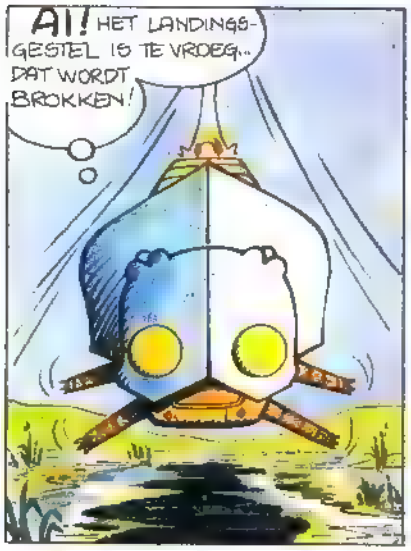
AI! HET LANDINGSGESTEL IS TE VROEG.. DAT WORDT BROKKEN!

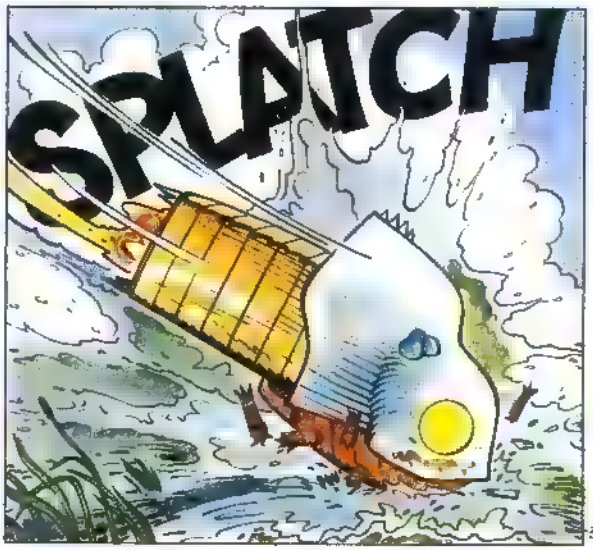
SPLATCH

PAPILIO

WAT EEN SCHOK! ER ZAL WEL HEEL WAT SCHADE ZIJN...MAAR VAD!

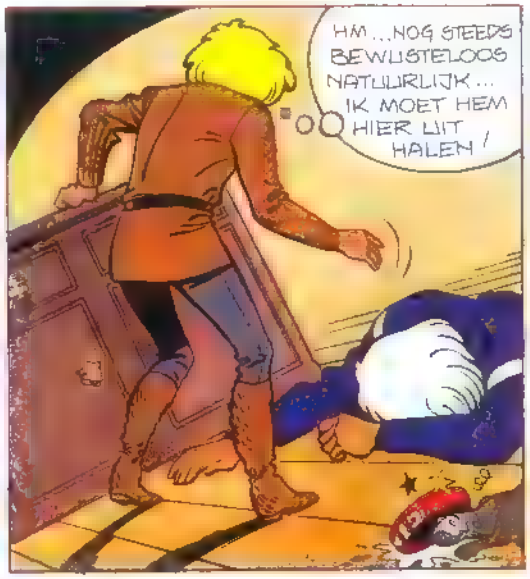
HM...NOG STEEDS BEWUSTELOOS NATUURLIJK... IK MOET HEM HIER UIT HALEN!

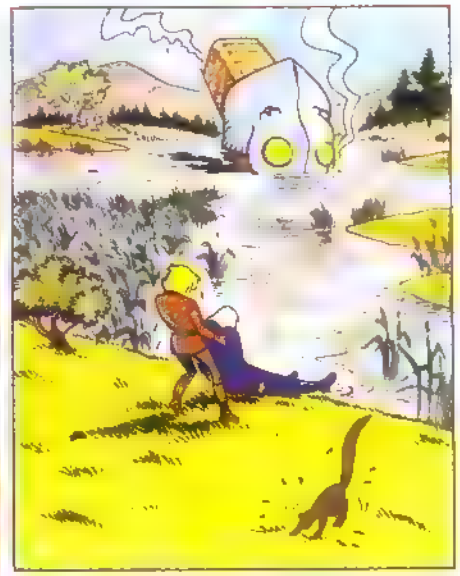

MPFFFT! ONDER DIE BOOM ZAL IK OP MIJN BEZOEKER WACHTEN. ALS HIJ MAAR SNEL KOMT!

AH, DAAR IS HIJ...HM, HIJ HEEFT GEZELSCHAP...

IK BEN ER, ZIJ HET NIET ZONDER MOEITE! HEBT U HET MIDDEL?
NIET ZO SNEL, PAPILIO! HET MIDDEL IS EEN VLOEIBAAR METAAL "MERCAPTAN" DAT STROOMT IN EEN GROT MIDDEN IN HET SENNAMEER, EEN DAGREIS VAN HIER! MAAR WE HEBBEN EEN RIJDIER VOOR

ALLEEN JIJ KUNT HET GAAN HALEN... WIJ KUNNEN JE NIET HELPEN, WANT EENMAAL BUITEN ONZE GRENZEN VALLEN ONZE KRACHTEN WEG... MAAR DEZE KAART ZAL JE HELPEN...

ER IS EEN EILAND MIDDEN IN HET MEER... OP DAT EILAND IS DE GROT MET HET MERCAPTAN... MAAR DE INGANG VAN DE GROT LIGT ONDER WATER!
WATER HEEFT ME NOOIT AFGESCHRIKT, HET ZAL WEL LUKKEN!
MEERLAND
SENNAMEER
EILAND
INGANG VAN DE GROT
GARDENIEN WOUDS
TAGS LAND
ZWARTE RIVIER

WIJ ZULLEN OP JE VADER PASSEN, PAPILIO! HAAST JE! EN VEEL GELUK!
ZE ZIJN AARDIG, DIE TAGS, MAAR WEL WAT VREEMD...IK LAAT GEKKO LIEVER BIJ VAD, VOOR DE ZEKERHEID!

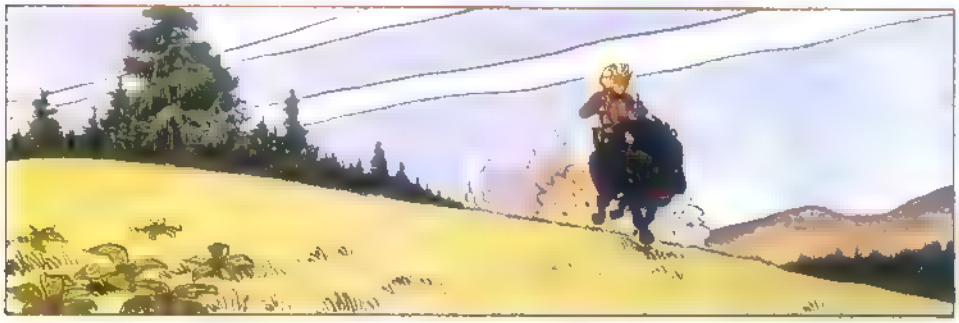

EINDELIJK, HET MEREN-LAND!

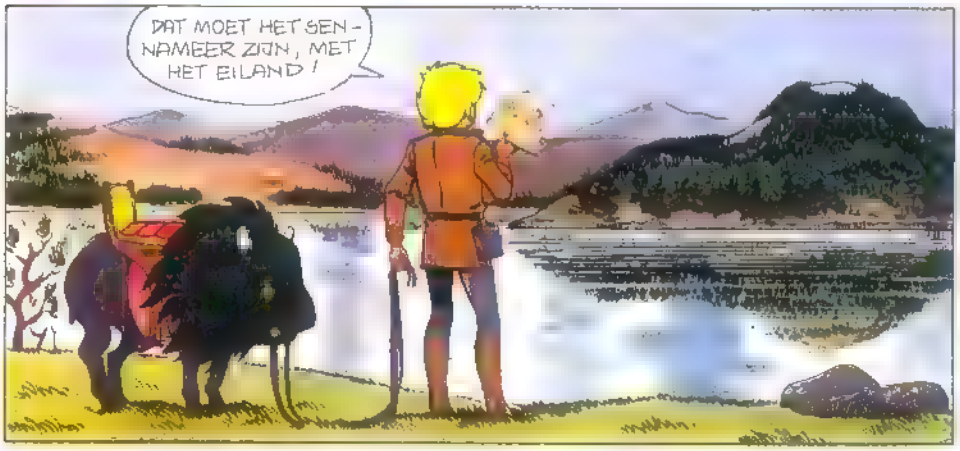
DAT MOET HET SEN-NAMEER ZIJN, MET HET EILAND!

GOED, GEEN TIJD TE VERLIEZEN... TE WATER!

VOLGENS DE KAART MOET DE INGANG VAN DE GROT HIER ZIJN...

DAAR IS HIJ.. OH... ER ZIT EEN HEK VOOR... ALS IK NU MAAR...

IK KAN ER MAKKELIJK DOOR... KENNELIJK BE-DOELD VOOR IEMAND DIE DIKKER IS DAN IK.. NU SNEL, LUCHT.

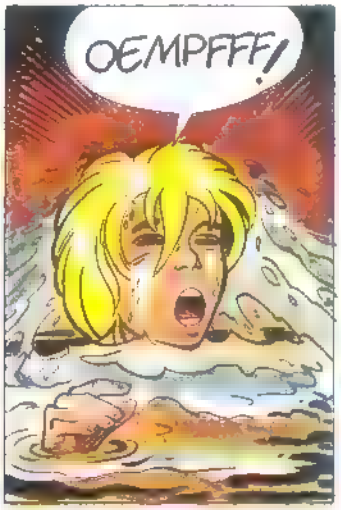
OEMPFFF!

SLA OM

PAPILIO

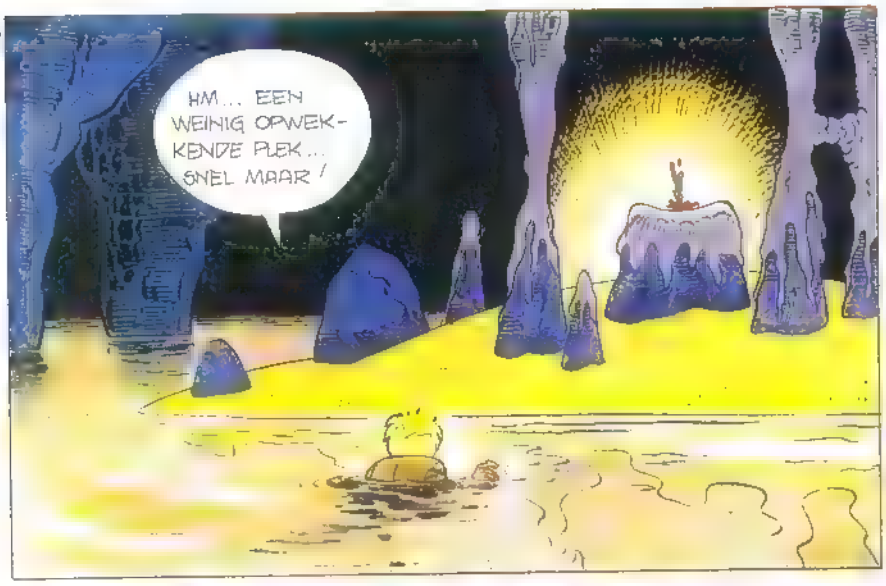
HM... EEN WEINIG OPWEKKENDE PLEK... SNEL MAAR!

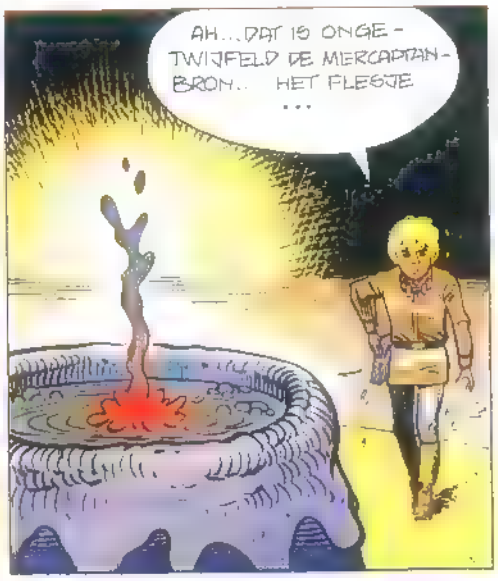
AH... DAT IS ONGETWIJFELD DE MERCAPTANBRON... HET FLESJE ...

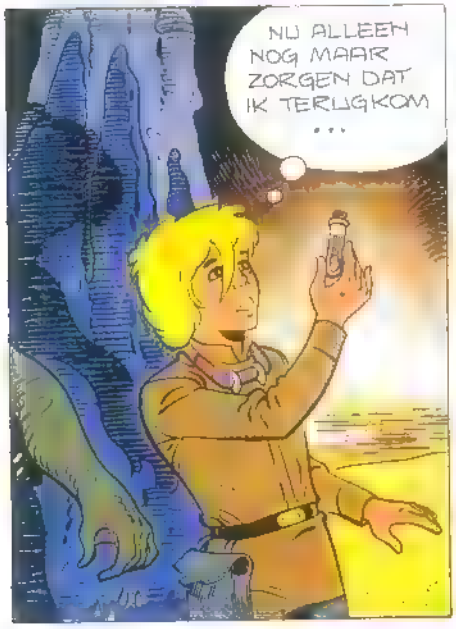
NU ALLEEN NOG MAAR ZORGEN DAT IK TERUGKOM ...

MAAR... WAT...!? HELP! VAD... HEL...

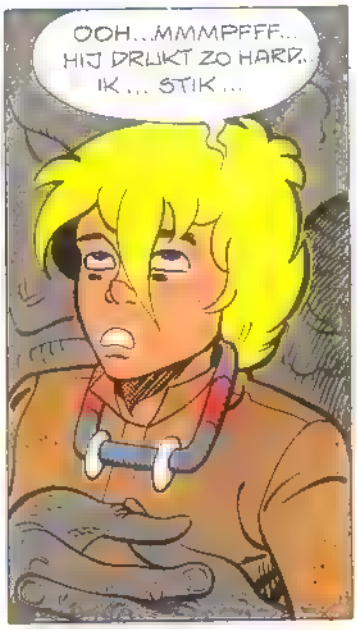
OOH... MMMPFFF... HIJ DRUKT ZO HARD... IK... STIK...

MMM... MAAR... K... WAT IS ER GEBEURD... OH!
ZO, DE KLEINE DIEF KOMT WEER BIJ!

IK... IK HEB HELEMAAL NIKS GESTOLEN... IK HEB EEN BEETJE MERCAPTAN GESCHEPT OM MIJN VADER TE REDDEN... EN WIE BEN JIJ TROUWENS ?...
IK BEN GLOBUS, DE BEWAKER VAN DEZE PLEK, HIH!...

WIE HET METAAL WIL HEBBEN MOET BETALEN... EN IK STEL JE EEN SPELLETJE VOOR...

JE KENT VAST WEL VERSTOPPERTJE, OP JOUW LEEFTIJD.. ALS IK JE NIET KAN VINDEN MAG JE WEG MET HET METAAL ! ANDERS MOET JE HIER TIEN ZONNEN BLIJVEN OM MIJN DROEVIGE DAGEN WAT OP TE VROLIJKEN...
ALS IK WEIGER HEB IK GEEN HOOP MEER VAD OOIT TERUG TE ZIEN...

GOED, GA MAAR. IK BEGIN TE TELLEN..
HIHI... HIJ HEEFT GEEN SCHIJN VAN KANS ... IK KEN ALLE PLEKJES HIER !

TOE MAAR, MANNETJE, TEL MAAR ... EN SPEEL MAAR IN JE EENTJE... VAD IS IN GEVAAR EN IK HEB GEEN TIJD OM EERLIJK TE SPELEN...
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7...

SNEL EEN ANDER PLEKJE VULLEN WANT IK WEET NIET WAT DIE SNOESHAAN MET HET ANDERE HEEFT GEDAAN ...

EN OP WEG, RICHTING UITGANG !
66, 67 68...

HIJ ZAL NIET BLIJ ZIJN ALS HIJ MERKT DAT IK WEG BEN...

...98, 99, 100! IK KOM ! MAAR...
OH !

JIJ SPEELT VALS, BEDRIEGER ! MAAR IK ZET HET JE BE-TAALD !

SLA OM

PAPILIO

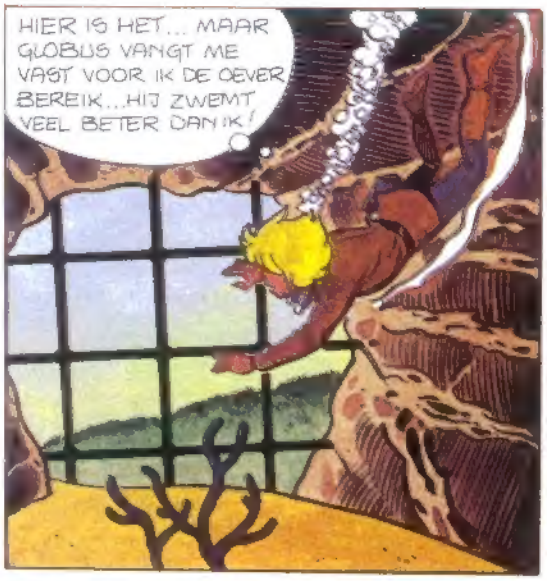

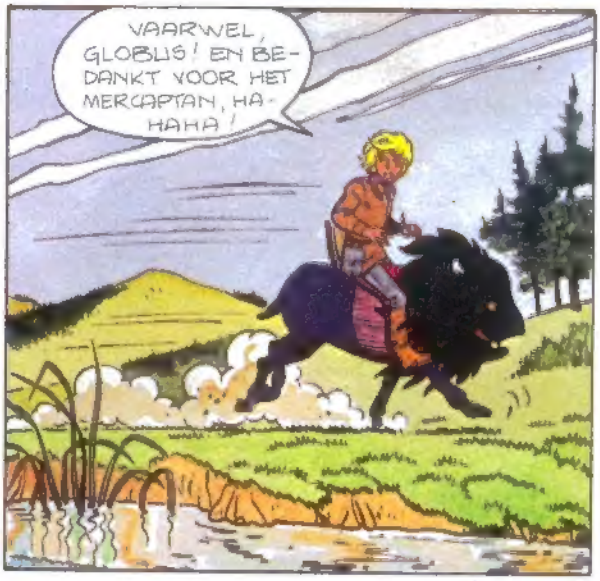

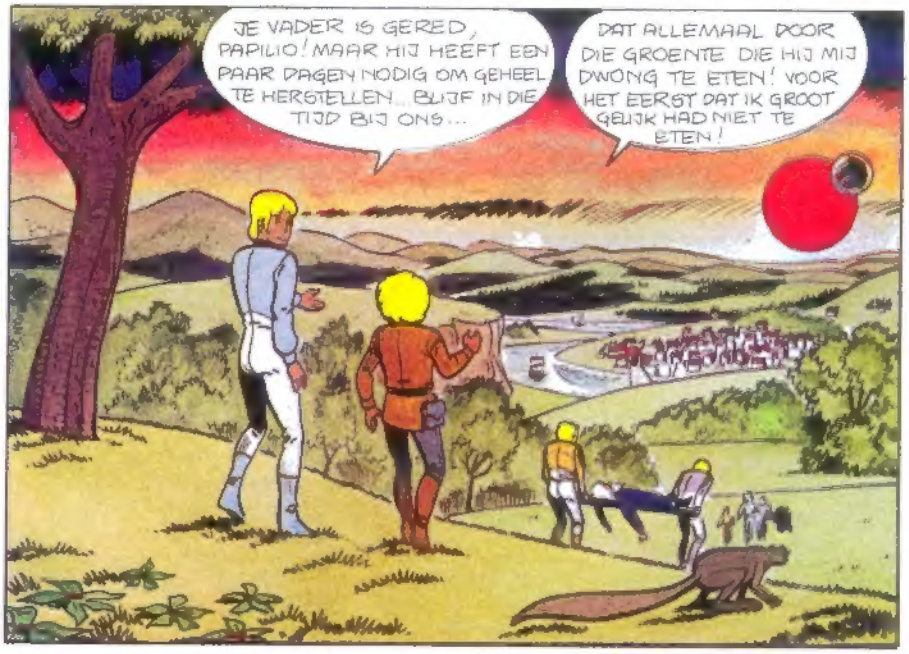

Einde

Dit weekblad moet verkocht worden tegen de verplichte prijs. Het mag noch in een leesmap, noch in huur gegeven worden, behalve wanneer de uitgever zijn toestemming heeft verleend! Tekeningen en manuscripten — niet door ons gevraagd — worden niet teruggezonden.

Het weekblad «Kuifje» **Lombard Uitgaven**
P.-H. Spaaklaan 1-11, 1070 Brussel — Prk. 000-0190916-20

Uitgever: Raymond LEBLANC, ls. Gerardlaan 8 - 1160 Brussel
Directeur: Guy LEBLANC
Redactie: J.-L. VERNAL, M. VAN OPPEN
Fotogravure: DE SCHUTTER N.V.
Offsetdruk: DE BIEVRE p.v.b.a. - Brasschaat

Advertenties voor België: Tel.: 02/522.56.00

ABONNEMENT

Geldt niet voor Nederland	BELGIË	BUITENLAND + verzendings-kosten	BUITENLAND TOTAAL
3 maanden (+ 1 extra-nummer)	405 BF	—	—
6 maanden (+ 2 extra-nummers)	790 BF	490 BF	1.280 BF
1 jaar (+ 4 GRATIS extra-nummers)	1.355 BF	975 BF	2.330 BF
2 jaar (+ 8 GRATIS extra-nummers)	2.680 BF	1.950 BF	4.630 BF

BUITENLAND
Frankrijk en Zwitserland
S.A.R.L. LOMBARD FRANCE, 80 avenue du Maine,
75014 PARIS
CANADA Les Messageries Dynamiques,
775, Bld Lebeau - Montréal Qué H4N 1S5

KUIFJE-NEDERLAND
Albracht Lektuur Diensten b.v. Postbus 60
3417 ZH Montfoort - Tel.: 03484-2544 (kantooruren)

Abonnementen: 1/2 jaar f. 37,70 - 1 jaar f. 75,40
Adreswijziging: **4 weken** van te voren **schriftelijke** opgave via wikkel rondom KUIFJE
Annuleringen: opzegging **4 weken** vóór het einde van de abonnementstermijn **schriftelijk** opgeven
Advertenties: KUIFJE - NEDERLAND - Tel.: 034 84-25 44.

Volgende week

een groots verhaal van COSEY:

OP ZOEK NAAR PETER PAN

+

in de reeks «grote rampen»:

DE VERSCHRIKKING VAN KAFFA

door Ferry en Duval

UITZONDERLIJK AANBOD AAN ALLE LEZERS IN BELGIË

Een buitenkansje voor alle verzamelaars!

EEN HELE JAARGANG VAN HET WEEKBLAD KUIFJE VOOR SLECHTS 700 FR

- **Alle nummers van het weekblad KUIFJE, gebonden in luxe-verzamelbanden. Gekartonneerd, geplastifieerde cover in kleur.**
- **13 verzamelbanden beschikbaar, van 1977 tot 1980.**
- **In iedere band: 10 tot 12 opeenvolgende nummers. Eén jaargang (52 Kuifjes) = ± 5 banden.**

Bon om uit te knippen en terug te sturen naar het Weekblad Kuifje P.H. Spaaklaan 7, 1070 Brussel.

- **Speciale prijs:**
  185 Fr PER BAND (verzendingskosten inbegrepen)
  175 Fr PER BAND Voor een bestelling van 5 banden of meer.
AANBOD GELDIG ZOLANG DE VOORRAAD STREKT.
135 Fr PER BAND
Als u de verzamelbanden zelf afhaalt in de Kuifje-winkel, P.H. Spaaklaan 1-7, Anderlecht. Brussel (Zuidstation). 135 Fr per band.

Beschikbare nummers

nr 139 (43 tot 52 van 1977)
nr 140 (1 tot 10 van 1978)
nr 141 (11 tot 20 van 1978)
nr 142 (21 tot 32 van 1978)
nr 143 (33 tot 44 van 1978)
nr 144 (45 van 1978 tot 4 van 1979)
nr 145 (5 tot 16 van 1979)
nr 146 (17 tot 28 van 1979)
nr 147 (29 tot 40 van 1979)
nr 148 (41 tot 52 van 1979)
nr 149 (1 tot 10 van 1980)
nr 150 (11 tot 20 van 1980)
nr 151 (21 tot 30 van 1980)

NAAM .....
VOORNAAM .....
Adres ..... Nr .....
Postcode ..... Plaats .....
☐ wenst volgende verzamelbanden te ontvangen nrs .....
☐ komt in de Kuifje-Winkel de volgende nrs ophalen .....
aan 185 Bf (1) = ... Bf
aan 175 Bf (2) = ... Bf
aan 135 Bf (3) = ... Bf

Som die ik betaal:
☐ door storting op Prk. 000-0190916-20
☐ met bijgaande chèque
(1) bestelling van 1 tot 4 banden
(2) bestelling van 5 banden en meer
(3) bij afhalen in de KUIFJE-WINKEL, in dit geval zal u een bewijs worden toegezonden als uw bestelling klaar is.

EEN KNIPOOGJE
van ernst

BLUB! BLUB! BLUB!

KRAK!